

KAM AUGA ĄŽUOLAS?

Dr. Leonas Milčius

Kai po pirmųjų šalnų sodo viduryje, per visą vasarą žydėjusi ir peržydėjusi daugiaspalvė gėlių lysvė parudavo, o visą puošnumą praradusi margalapė prigludo prie žemės, iš po jos, šaltame vėlyje virpindamas tik tris lapelius, gal pirmą kartą į atvirą dangų pažvelgė ąžuolas. Tiesa, dar labai mažas, vos vienos vasaros ir vargu ar aukštesnis už gerą sprindį, bet vis tik **ĄŽUOLAS**. Berenkant išžibusius lapus, apsinuoginusius stagarus, ranka griebė ir jį. Ne, ne vieta jam geriausioje sodo vietoje, tarp gėlių. Bet gal per silpnai griebta, o gal stipriai laikėsi – išsprūdo. Antram kartui nepakilo ranka. Auk, jei pelės per žiemą nenugrauš. Eglių šakomis pridengtas, kartu su žieminėmis gėlėmis ąžuoliukas liko laukti pavasario.

Kita vasara buvo linksmesnė. ąžuolėlis jau iš aukšto žvelgė ne tik į našlaites, tulpes ar raktažoles. Net vėl subujojusi margalapė jau nepajėgė uždengti jam saulės. Vien tik ankstyvosios laumėnės, o vėliau, išstypę sinavadais vis dar gerokai aukščiau už jį, supo nusvirusias žiedų taureles. Bet ir jie netruko atsilikti. Tik pasipūtęs išsišokėlis smidras, liaudyje šparagu vadinamas, dar kelias vasaras, atrodo, pats vienas iš aukščiau surinkdavo visą nakties rasą.

Gal ir nereikėjo, bet lyg ir netyčiomis, per patį karštymetį galukibiris vandens kliūdavo tarp gėlių išispraudusiam liaunam, vos mažojo piršto storio ąžuoliukui. Gal ir dėl to, o gal, kad labai patiko puri sodo žemė, atėjus kitai žiemai, ąžuolėliui neprisi-

reikė slėptis po eglių šakomis, tiesiog per didelis buvo, o nulinkti neleido prigimtis.

Ir taip keturios, o gal ir visos penkios žiemos praėjo. Per tą laiką ne vienas kitas ąžuolas buvo glostytas, sodintas ir laistytas. "ąžuolino" bendrijos padrašinti bene 1993 metais ryžomės įkurti šios bendrijos skyrių ir Seime. 1994 metų pavasarį, Vilniaus apylinkėse esantis bene didžiausias Lietuvoje, 350 hektarų plotą Dūkštų ąžuolynas dar padidėjo: prie jo prisiglaudė Kovo 11-osios Akto signatarų ir Seimo narių ąžuolynas. Į jį nemaža Seimo narių grupė važiuodavo kiekvieną pavasarį. Ar šventas ąžuolų sodinimo darbas, ar pavasariška Dūkštų giria taip paveikdavo, bet ten išnykdavo "partijos" ir "frakcijos", moksliniai laipsniai ir pareigos. Palikdavo tik geras ir doras, medį sodinantį žmogus. Nelikdavo nei centristų ar demokratų, tautininkų ar politkalinių, demokratinės darbo partijos narių ar socialdemokratų. Buvo tiesiog kolegos Egidijus Bičkauskas, Saulius Pečeliūnas, Juozapas Tartilas, Alvydas Baležentis, Balys Gajauskas, Arvydas Bajoras, Antanas Baskas ir daugelis kitų.

Kažkam paklausus – kodėl tarp ąžuolų reikia sodinti liepas, ar tik ne Vilniaus miškų urėdas Juozas Dingelis pajuokavo, kad ąžuolai, kaip ir visi tikri vyrai, myli moteris. Gal dėl to tada tiek daug švelnių šypsenų ir linksmų žodžių buvo skirta bene vienintelei talkoje buvusiai konservatorių frakcijos atstovei Nijolei Ambrazaitytei, kuri visada vykdavo kartu

Prie Mikalojaus Daukšos ąžuolo 1995 metais. Iš kairės: Leonas Milčius, prof. Kazys Ulvydas (mirė 1996 m. kovo 16 d.) su žmona Valerija, Vilniaus šv. Kazimiero bažnyčios rektorius (dabar vyskupas) Jonas Boruta, Kėdainių centrinės bibliotekos vedėja Janina Matulienė.

ir kuo nuoširdžiausiai dirbą gana vyrišką darbą – sodino ąžuolus.

Po talkos ant šviežiai nupjautų rąstigalių atsiradavo vienas kitas buteliukas alaus, net ir stipresnės.

– Ne, ne, – mosuodavau rankomis, – šitos tai tikrai nereikia.

– Ką jūs, – vėl juokaudavo linksmuolis urėdas, – argi norite, kad ąžuolai nepriegtų?

Ir ko nepadarai dėl tų ąžuolų...

Neslėpsiu, važiuojant geru keliu patinka jausti greitį. Gal ir dėl to vienas iš didžiausių mano sutiktų romantikų, be apsimetimo labiau už bet ką mylintis savo kraštą, Kazimieras Uoka dažnai bardavo:

– Leonai, važiuok lėčiau, tegul Lietuva atrodo didesnė. O tai tu per dvi valandas ją pervaižiosi.

Ne visada aš jo klausydavau. Bet pro Cinkiškes, iš tiesų, važiuoju lėtai. Ir ne tiek Kazimiero liepimą prisimindamas, kiek todėl, kad labai norisi pamatyti, kaip čia, Žalgirio Pergalės Atminimo parke ąžuolai auga. Ten, penkio-

liktajame spindulyje, užėmę 5, 6 ir 7 vietas, turėtų augti ir mano sodintieji raudonlapiai, o šalimais – Kazimiero Uokos ir profesoriaus Mečislovo Treinio. Tikriausiai su Mečislovu, kaip su ne bet kuriuo kitu kartu praleista daugiausia sudėtingų ir prasmingų dienų: ilgos sausio 13-osios naktys Seime, vėliau rugpjūčio pučas. Kartu paruošta gal per šimtą įvairiausių dokumentų, pravažiauta tūkstančiai kilometrų ir susitikta su dešimtimis tūkstančių žmonių. Bet nei vienas darbas, atrodo, nebuvo toks prasmingas ir įsimintinas, kaip čia, Cinkiškyje, ąžuolų sodinimas. Ir nesvarbu, kad iš 580 parke pasodintų ąžuolų vos po tris mums patiems teko pasodinti, nes labai daug norinčiųjų buvo. Sodintojai įrašyti į specialią metriką. Žinau, užaugs trikampio formos ąžuolynas – Žalgirio pergalės ir Sąjūdžio laikų gyvoji atmintis.

Gal po metų, gal po vieno kito dešimtmečio jau kiti važiuos Lietuvos keliais, stebėsis ir ieškos keistos parko formos prasmės. Tikiu, kad ją ras ir supras. Ar tik ne geriausiai apie šią prasmę parašyta buvusio kolegos – Kovo 11-osios Akto signatarų klubo valdybos prezidento Zigmo Vaišvilos atsiųstame šventiniame sveikinime: "visi mes privalome pasodinti medžius, po kuriais niekada nesėdėsime..." Šiandien sėdime ar sustojame po kitų kažkada pasodintais medžiais...

Per pastaruosius metus susikauptė daug įvairių foto nuotraukų. Bet viena iš jų ypatingai labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi. Žymiam, iš Kėdainių žemės kilusiam kalbininkui Kaziui Ulvydui 1995 metais buvo suteiktas Kėdai-

nių garbės piliečio vardas. Netoli jų, Babėnuose, tebežaliuoja Mikalojaus Daukšos ąžuolas. Čia ir sustojome tų metų rudenį kartu su garsioju kalbininku, jo žmona Valerija, vyskupu Jonu Boruta ir Kėdainių centrinės bibliotekos vedėja Janina Matulienė. Atrodė, kad pati istorijos ir gyvenimo prasmė sustingo gruoblėtame ąžuolo kamiene, toje jungtyje tarp šaknų ir šakų, lyg tarp praeities, dabarties bei ateities. Ir supratau, kad nereikia klausyti, kam auga ąžuolas. Jis auga ateičiai, būsimoms kartoms.

ąžuolų sodinimu užsikrečiama, bet tai – pati geriausia "liga". Pasakojama, kad stipriausia lietuvių tautos dvasia slypi ąžuoluose. Tad kaip tautininkams jų negerbti ir nemylėti! Laukiau balandžio 25-osios. Tada Vilkauskio mero ir signataro Jono Mačio pakviesti, Ožkabaluose, tautos patriarcho daktaro Jono Basanavičiaus tėviškėje pasodinome Signatarų ąžuolų giraitę.

Visų pradžių pradžia 1989 metais kaip tik ten ir buvo. Iš Raudondvario, kaip ir iš visos Lietuvos, dešimtys ir šimtai žmonių važiavo ir sodino Lietuvos Tautinio Atgimimo ąžuolyną. Tada pasodintieji jau žaliuoja. Kai kurie po tris ar net visus penkis metrus į aukštį pasistiebė ir vėlyje nebelinksta. Sąjūdžio dešimtmečio proga dar balandžio 24 d. pasodinome ir savąjį ąžuolų gojų Raudondvaryje. 1988 m. liepos 19 d. buvo įregistruota pirmoji Kauno rajone 15 žmonių Sąjūdžio iniciatyvinė grupė. Tad ir 15 simbolinių jaunų ąžuolų sužaliuos toje tikrai gražioje vietoje.

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos Seimo nariai ir miškininkai Dūkštų ąžuolyne 1995 metais. Iš kairės: Juozapas Tartilas, Egidijus Bičkauskas, Leonas Milčius, Balys Gajauskas, Dūkštų regioninio parko direktorius Stasys Daubaris, Kazimieras Uoka, Alvydas Baležentis, Vilniaus miškų urėdas Juozas Dingelis ir Antanas Baskas. Š. Laužadžio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **TRADICIJOS.** Tęsdamas nepriklausomos Lietuvos tradicijas, Prezidentas Valdas Adamkus sutiko būti Jaunųjų ūkininkų sąjungos vyriausiuoju globėju. Susitikime su Prezidentu to paprašė šios sąjungos rately atstovai. Prezidentas patikino, kad žemės ūkio problemos jam yra labai svarbios.

• **PAGYRIMAS.** Kadenciją baigęs Prezidentas Algirdas Brazauskas labai gerai vertina Prezidento Valdo Adamkaus veiklą pirmaisiais jo darbo mėnesiais. "Nėra už ką jį kritikuoti. Atidžiai stebėdamas V. Adamkaus veiklą, matydamas jo ryžtą, ypač formuojant Vyriausybę, galiu tik paploti rankomis", – po susitikimo su V. Adamkumi sakė A. Brazauskas.

• **KELIONĖS.** Lietuvos delegacija gegužės 8 d. išvyko į Hagą paminėti Europos dienos – gegužės 9-osios. Šiai datai skiriamos Europos Kongreso 50-mečio iškilmės, kuriose kalbės ir svečiai iš Lietuvos. Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas skaitys pranešimą "Europa pasaulyje", Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas kalbės apie demokratiją, pilietybę bei žmogaus teises, o Vilniaus universiteto rektorius profesorius Rolandas Pavilionis – apie Europos kultūrą. Juos lydės Europos judėjimo Lietuvoje jaunimo delegacija, kurioje – trisdešimt atstovų.

• **NAUJI AUTOMOBILIAI.** Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis gegužės 7 d. į darbą atvyko nauju automobiliu – aukščiausios klasės BMW – juodos spalvos limuzinu. Naujasis automobilis BMW-740 valstybės biudžetui kainavo 173800 litų. Dar vieną tokią pat mašiną Seimo autoūkis nupirko aukštiems svečiams vežioti. Iki šiol V. Landsbergis važinėdavo ketverių metų senumo "Audi 100 Quattro". Seimo kanceliarijos Transporto skyriaus vedėjas Jurgis Šiaudkulis teigė, kad "važiuojant šia mašina, pasitaikė pavojingų vairu ir stabdžių gedimų, dėl kurių Seimo pirmininko gyvybei grėsė pavojus". Tokio pat modelio juodą BMW automobilį praėjusių metų pabaigoje nupirktas ir premjerui Gediminui Vagnoriui. Prezidentas Valdas Adamkus važinėja 1993 metų gamybos automobiliu "Audi V8".

• **DU "SAJŪDŽIO" JUBILIEJAUS MINĖJIMAI.** Šiemet birželio 3-iąją sukaks 10 metų, kai buvo nutarta įkurti Sąjūdį ir išrinkta jo Iniciatyvinė grupė. Sąjūdžio įkūrimo 10-ųjų metų minėjimą Katedros aikštėje organizuos Algirdas Kaušpėdas. Renginio metu gros Sąjūdžio laikų muzika, skambės tų laikų garso įrašai. Bus perskaitytas Sąjūdžio geros valios kreipimasis. Tuo tarpu dabartinė Sąjūdžio taryba rengia kitą jubiliejaus minėjimą gegužės 30 dieną.

• **RYŠKĖJA TIKRI SKAIČIAI.** 1997 metais skirtumas tarp valstybės sąskaitų pajamų ir išlaidų buvo 1,2 mlrd. litų. Tai rodo, kad valstybės biudžeto deficitas yra daug didesnis, nei oficialiai skelbiama, teigia "Respublikoje" ekonomistė Margarita Starkevičiūtė. Pasak jos, ši skirtumą valstybė dengė skolindamasi užsienio ir vidaus rinkoje. Papildomai buvo skolinamasi ir aptarnauti senas skolas, rašo ekonomistė, teigdama, kad valdžia slepia tikrąją Lietuvos ekonomikos padėtį.

• **SPAUDIMAS.** Tik kas dešimta Lietuvoje parduodama gėlė yra išauginama šalies šiltnamių bendrovėse, tvirtina "Lietuvos ryto" priedas "Vartai". Lietuvos šiltnamių bendrovių savininkai vėl priversti kilti į kovą: jų produkciją šalies rinkoje užgožia atvežtinė, kuri dažniausiai pardavinėjama dirbtinai sumažintomis – dempingo kainomis. Žemės ir miškų ūkio ministerijos augalininkystės skyriaus vyresnysis specialistas Vaclovas Dziena teigė, kad Europos Sąjunga Lietuvą laiko ekonomiškai silpna valstybe ir neleidžia jai muitais užsidaryti nuo pigesnių produktų.

• **BE TEISMO – KETVIRTUS METUS.** Lietuvoje 100 žmonių ilgiau nei metus teismo laukia, sėdėdami kalėjimuose. "Kauno diena" pabrėžia, jog ypač ilgai krimsdami kalėjimų duoną teismo laukia ūkininkų bylų verslininkai. Savotišku rekordininku tapo Arvydas Stašaitis, kuris nenuiteistas Lukiškėse kalinamas jau ketvirtus metus. "Keisčiausia ir baisiausia, kad visa tai yra teisėta, – rašoma dienraštyje. – Nenuiteistą žmogų už groty laikyti galima du trečdalius didžiausios bausmės. Kadangi didžiausia bausmė yra 20 metų, vadinasi ir nekaltas žmogus kalėjime gali pūti 13 metų". Penki žinomi Lietuvos verslininkai kreipėsi į Prezidentą Valdą Adamkų, prašydami užtarti laikomus kalėjimuose be teismo sprendimo.

• **KAS RAŠOMA PIRMAJAME LIETUVOS VARDŲ PAMINĖJIME?** 2009-aisiais sukaks tūkstantis metų, kai pirmą kart istorijos šaltiniuose buvo paminėtas Lietuvos vardas. 1009-aisiais, anot metraštininko, iš Kijevo į Vokietiją grįžo arkivyskupas Brunonas. Pasirodo, jis keliavo per mūsų kraštą. Istorikai nustatė, kad krašte, kuris vadinamas Lituania, buvo vietinių gyventojų užpultas... Arkivyskupui su kuoka trenkta per galvą, ir jis su 18 jį lydėjusių vienuolių nukeliavo į Danguos karalystę.

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Rusijos Dūma balandžio 24 d. patvirtino prezidento B. Jelcin parinktą jaunąją vyriausybės vadovą – vos 35 metų amžiaus Sergej Kirijenką. Jį į Maskvą atsivežė buvęs Nižnij Novgorodo gubernatorius, įtakingas reformatorius Boris Nemcov, kuriuo prezidentas B. Jelcin labai pasitiki. Tačiau prezidentui tik trečią kartą pasiūlius, pavyko gauti pritarimą S. Kirijenką kandidatūrai. Dūmos nariai nutarė balsuoti slapta, kad jų frakcijų vadovai nežinotų, ar jie balsavo už premjerą ar prieš.

Po labai piktų svarstymų už naująją vyriausybės vadovą balsavo 251 atstovas, o prieš jį – 25. Taigi iš 450 Dūmos narių atsirado daug susilaikiusių nuo balsavimo. Manoma, kad daugumą jų sudaro komunistų partijos nariai. Jie labai pikta kritikavo premjero kandidatūrą, tačiau pabijoję, kad po trijų atmetimų prezidentas paleis Dūmą. Naujuose rinkimuose daug dabartinių jos atstovų gali į ją nebepatekti.

Amerikiečių žurnalistai paklausinėjo kelis komunistus parlamentarų, kurie atvirai pasakė, jog žmonės taip įsiutę ant vyriausybės, jog naujos Dūmos rinkimuose gali iškristi daugybė senųjų politikierių. Tarkoviči miestelio, esančio netoli Sankt Peterburgo, atstovas Viktor Verogušin, buvęs fabriko direktorius, ir dabar priklausęs komunistų partijos frak-

PATVIRTINO PREMJERĄ

cijai, pasakė, kad jo apylinkės gyventojai išgyvena, valgydami pašarinius javus ir kates. Jis pridėjo, kad Kremliuje sėdi ligotas girtuoklis, kuris nesusipranta pasitraukti. Tačiau V. Verogušin pažymėjo, kad tik dabar galima laisvai kritikuoti šalies prezidentą. Seniau už tokias kalbas buvo galima sulaukti didelių nemalonumų.

Už naująją premjerą balsavę atstovai įrodinėjo, kad prezidentas B. Jelcin, paskelbęs naujus Dūmos rinkimus, galėjo paskirti premjeru tą patį asmenį, tik pavadinti jį "laikiniu premjeru". Kol būtų išrinktas naujas parlamentas, valdžia galėjo pridaryti daugybę nuostolių valstybei, nes tuo metu niekas vyriausybės neprižiūrėtų. O ligotam prezidentui staiga mirus, tas laikinasis premjeras pagal konstituciją būtų perėmęs prezidento pareigas.

Naujasis premjeras pasakė suprantas, kad Dūmos atstovams nelengva buvo už jį balsuoti ir tam reikėjo ypatingos drąsos. Balsavimas parodė, kad Rusijai reikia naujų sukrėtimų, tačiau visiems būtina stipri, didelė Rusija. Mes neturime daug laiko, kalbėjo S. Kirijenką, nes nuo senos vyriausybės atleidimo praėjo visas mėnuo.

Rusijos spauda pabrėžia, kad naujai vyriausybei teks spręsti sunkius uždavinius. Šimtai tūkstančių darbininkų ir pensininkų negauna atlyginimų arba pensijų, nes valstybės išdas neturi lėšų. Reikia sukurti naują mokesčių rinkimo sistemą, nes daug įmonių, fabrikų ir privačių biznierių nemoka jokių mokesčių. Naujasis premjeras pabrėžė, kad jis neteiks specialių nuolaidų ar privilegijų naujiesiems šalies milijonieriams ir

bus visiems vienodai teisingas.

Vienas svarbiausių ir politiskai pavojingiausių vyriausybės uždavinių bus Rusijos ginkluotų jėgų reforma. Prezidentas B. Jelcin pažadėjo reformuoti ir sustiprinti kariuomenę: užbaigti "rekrutų" šaukimą, sukurti profesionalias ginkluotąsias pajėgas – judrias, gerai paruoštas ir moderniai apginkluotas. Šiuo metu kariuomenėje yra 425 generolai, kurie tyliai, bet atkakliai priešinasi numatytiems reformoms. Neseniai iš pareigų pasitraukė Pasienio apsaugos gvardijos viršininkas generolas Andrej Nikolajev. Jis iškėlė savo kandidatūrą į vienoje Maskvos apylinkėje atsiradusią tuščią Dūmos atstovo vietą. Generolas laimėjo rinkimus ir tapo Dūmos nariu. Jam laimėti tą vietą padėjo Maskvos meras J. Lužkov, kuris, kaip spėjama, ateityje bandys tapti Rusijos prezidentu.

Į prezidento vietą taiko ir generolas Aleksandr Lebedj, kandidatavęs Sibire į Krasnojarsko gubernatoriaus vietą. Dūmoje jau yra generolai – Lev Rochlin ir Aleksandr Koržakov, buvęs Jelcino asmeninės sargybos viršininkas. Spėjiojama, kad po Rusijos kariuomenės reformų Dūmoje gali padaugėti buvusių generolų, nes rusai gerbia savo buvusius kariškius, padėjusius išplėsti rusų imperiją Europoje.

Šiemet gegužės 1-osios demonstracijos buvo mažesnės, tačiau miestų gatvėse užteko senyvių žmonių, bučiuojančių raudonas vėliavas ir senus, apdulkėjusius V. Lenino ir J. Stalino portretus. Taigi naujojo Rusijos premjero laukia sunkios darbo dienos.

Keliais sakiniiais

• JAV Senatas balandžio 30 d. ratifikavo NATO išplėtimo sutartį, kurioje numatyta priimti į šią organizaciją Lenkiją, Čekiją ir Vengriją. Už priėmimą balsavo 35 demokratų ir 45 respublikonai, prieš išplėtimą – 10 demokratų ir 9 respublikonai.

• Balandžio pabaigoje Argentinoje liūtys patvindė Paranos upę. Vanduo apsėmė 12 milijonų akrų žemės, sunaikino tabako, sojos pupelių ir medvilnės ūkius. Žuvo tūkstančiai galvijų.

• JAV Atstovų Rūmai sudarė nepartinę komisiją, kuri tyrinėš socialinės apdraudos fondo sistemos klausimus.

Pensijų ir socialinių patarnavimų valdyba skelbia, kad programa turi pakankamai lėšų 33 metams ir jokios finansinės krizės dar nėra.

• Arlingtono valstybinėse kapinėse yra paminklas Nežinomam Amerikos kariuivui. Pentagonas sumanė atkasti ten gulinčius kaulus ir atpažinti tą nežinomą kariuivį. Ant paminklo parašyta, kad šis garbės kariuivis žinomas tik Dievui. Bet ir Gynbos departamentui parūpo sužinoti, ar tai nėra palaikai lakūno, žuvusio Vietnamo kare ar dingusio be žinios karo lauke Vietnamo džiunglėse. Šis sumanymas yra smarkiai

kritikuojamas, nes ten kape guli Pirmajame ir Antrajame pasauliniame kare, Korėjos ir Vietnamo karuose žuvę amerikiečiai.

• Balandžio 28 d. Kongresas priėmė įstatymą, kuris skiria vyriausybei lėšų, reikalingų, kad būtų sumokėtos Amerikos skolos Jungtinėms Tautoms. Šis įstatymas buvo papildytas nieko bendro su skolomis neturinčiu papildymu, nukreiptu prieš abortus. Prezidentas pagrasino šį įstatymą vetuoti.

• Jungtinių Tautų Saugumo taryba, Amerikai ir

(Nukelta į 3 psl.)

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirmą klase – \$58 • Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakatoriaus skiltis

KA PRIMINĖ DAINA?

1970 metais Varšuvoje įvyko Pasaulinio pedagogų susivienijimo kongresas. Sovietų spauda ta proga džiūgavo, kad šios garbingos organizacijos solidus renginys pirmą kartą vyksta "socialistinės stovyklos" šalyje. Buvo pabrėžiama, kad Pasaulinis pedagogų susivienijimas dar visai neseniai piktai kritikavo sovietinę sistemą ir jos švietimo politiką. Dabar, girdi, laikai keičiasi: Vakarų pasaulis ima pripažinti sovietų laimėjimus.

Į šį kongresą nuvyko nedidelė mokslininkų grupė iš tuometinės Sovietų Sąjungos. Gal būtų norint parodyti pasauliui, kad ir sovietinė sistema gali būti demokratiška, į delegaciją buvo įtrauktas ilgai ir nuožmiai persekiotas žymiausias lietuvių pedagogas – prof. Jonas Laužikas. Tačiau kaip grįžęs jis pats pasakojo bendradarbiams, buvo dar viena, ko gero, svarbiausia priežastis, nulėmusi, kad imperijos "pakraščio" atstovui buvo suteikta galimybė dalyvauti šioje mokslo šventėje. Profesorius J. Laužikas gerai mokėjo kelias Vakarų kalbas. Jam ir buvo numatytas vertėjo vaidmuo. Mat kiti delegacijos nariai be rusų kalbos vartojimo, jokių kalbinių išprusimų pasigirti negalėjo.

Tačiau žymusis profesorius, dar 1940 metais vokiškai parašęs disertaciją psichologijos daktaro laipsniui gauti, nesiruošė tik klusniai vertėjauti. Jis puikiai suprato, kad kitą kartą iš už "geležinės uždangos" jo neišleis, ir stengėsi giliau sužinoti, kuo gyvena šiuolaikinis pasaulio mokslas. Jis ne kartą pabėgdavo, norėdamas išgirsti idomiąusius pranešimus, ne viską išversdavo, tuo sukeldamas savo vienakalbių viršininkų susierzinimą.

Tačiau patį didžiausią išpuolį profesorius paliko nors ir labai trumpai pamatytas Suvalkų kraštas. Su nuoširdžiu pasigėrėjimu jis pasakojo, kad vėl išvydo lietuviš-

kus kaimus, tvarkingas ūkininkų sodybas.

– Pamačiau tai, ką turėjome Lietuvoje prieš karą. Kokie ten gražūs laukai! Ten žmonės dar eina vieni kitiems talkininkauti. Ten dainuoja blaivūs! Dainuoja darbe ir po darbo!

Iš tikrųjų visoje skaudžioje lietuvių tautos istorijoje tik Lenkijos pasisavintos senosios jotvingių žemės plotelyje išliko neišdrąskyti kaimai. Ten dzūkiška daina, kadaise taip gražiai skambėjusi aplink Varėną, Merkinę, Marcinkonį, niekada nebuvo nutilusi. Ji tapo kasdieninio gyvenimo dalimi ir padėjo lietuviams išlikti nenuautėjusiems. Punksko parapija pernai atšventė savo 400 metų jubiliejų. Didelė šio laiko dalis išgyventą svetimųjų valdžioje.

Punkskiečius dainuojant ir šokant pirmą kartą šių eilučių autoriui teko išvysti Vilniuje, Atgimimo pradžioje, kai nemaža saviveiklininkų grupė koncertavo Mokslų akademijos salėje. Iš gana paprastų, bet labai melodingų dainų, iš atvirų šio koncerto dalyvių pasakojimų, perpintų taikliais pastebėjimais, padvelkė toks nepakartojamas nuoširdumas, kokį daugelis koncerto klausytojų gal tik iš seniai prabėgusios vaikystės prisiminė, o gal tik pirmą kartą pajuto. Jie atvyko iš Lenkijos, bet buvo lietuviškesni už daugelį visą gyvenimą Lietuvoje praleidusių. Pajutome tokią nuotaiką, tokius lietuvių bruožus, kuriuos pati Lietuva jau buvo beveik praradusi.

Kai prieš savaitę punskiečių "Klumpė" apsilankė Klyvlende, vėl pajutome tą pačią, nepakartojamą lietuvišką dvasią. Lyg gaivaus laukų vėjo gūsiai būtų atnešę seniai nuniokotos tėviškęs, gimtojo kaimo spalvas ir garsus. Amatininkai, ūkininkai, tarnautojai atvežė tikrą, nenusaldintą savo dainą. Dainavo ne tik scenoje, bet visur, kur tik susiburdavo.

Juozas Žygas

Dabar Lietuvoje jau devintoji vyriausybė, nors praėjo tik aštuoneri nepriklausomo gyvenimo metai. Ir manau, kad dabar Lietuva stovi ant silpnesnių kojų, negu prieš tuos aštuonetą metų. Žinoma, šis bei tas buvo padaryta. Bet padėkime viską, kaip sakoma, ant svarstyklių. Vienoje pusėje dėsim 6 milijardų dolerių vertės sunaikintą žvejybos laivyną ir 7-8 milijardus litų – valstybės skolą. Į antrą pusę sukrausime Lietuvos banko užsienio valiutos atsargas, "Biržų pieną", "Rokiškio sūrį", rūbų siuvimo ir medžio apdirbimo bei baldų gamybos įmones. Manau, kad tose svarstyklėse visi "aktyvai" ir investicijos sudarys dešimteriopai mažiau negu deficitas.

Iki šiol kiekviena vyriausybė tik kalbėjo, bet pati nieko nedarė. Tačiau Lietuva negali gyventi, lyg "apyvarus paleidusi". Ji yra ne Amerika ir neturi "General Electric", "General Motors" bei kitų galiūnų, nuo kurių veiklos ir krašto gerovė priklauso. Dėl to Lietuvoje valdžia privalo ir planuoti ir diriguoti. O dabar elgiamasi priešingai.

Praeityje Lietuva gavo nemažai paskolų žemės ūkiui ir pramonės gamybai plėsti.

REIKIA IR PASTANGŲ, KAD EKONOMIKA GERĖTŲ

Paskolos buvo gautos už 8%, bet jų nei ūkininkai, nei lengvoji pramonė negavo! Pinigai buvo atiduoti keliems parinktiems bankams, kurie už paskolas jau lupo po 12-14% procentų. Žemės ūkiui 12% paskola yra ne paskata, bet kilpa. Taip pat ir lengvajai pramonei tokios paskolos yra "neįkandamos".

Atrodo, kad dabartinėms valdžioms yra geriau bedarbius šelpti, negu darbus organizuoti. Jos ne tik darbų neorganizuoja, bet su nesąmoningais mokesčiais ir "akcijais" net dar veikiančias įmones žlugdo. Ne taip seniai pakėlė akciją degtinei papildomai 3 Lt už buteliuką. Šių metų pradžioje vietinės degtinės pardavimas 15% krito. Ne dėl to, kad žmonės ėmė mažiau ją gerti, bet todėl, kad padidėjo kontrabanda. Dabar tie, kurie dėl to darbo neteko, jokiais pažadais netikės ir jokia statistika jų nenuramins!

Statistika rodo, kad darbo neturinčių mažėja. Tačiau tokia statistika žmonių nenuramina, bet dar daugiau juos prieš valdžią nustato. Juk žmonės aiškiai pamato, kad jų likimas niekam nerūpi. Tad ir nenuostabu, kad nusikaltimų sparčiai daugėja. Daug žmonių, o ypač jaunių, neturi jokios ateities.

Jeigu valdžia neišmano, kaip sužlugdytą pramonę atstatyti ar naujas įmones steigti, tai turėtų nors viešuosius darbus organizuoti. Iš val-

džios žmonės laukia ne tik žodžių, bet ir darbų. Bet turbūt Lietuvos "įvaizdis" neleidžia to daryti. Tam įvaizdžiui gana daug dėmesio skiriama. Kaip dabar prieš pasaulį atrodytų? Juk visą laiką apie ekonomikos gerėjimą ir bedarbių mažėjimą buvo kalbama. Ir štai po visų kalbų, paaiškėtų, kad reikia viešuosius darbus organizuoti.

Jeigu jau nieko daugiau nesugebama, tai nors valstybiniai užsakymai turėtų būti Lietuvoje atliekami. Neseniai lyg yla iš maišo išlindo, kad Čekijoje už milijoną dolerių buvo nupirkta batų kariuomenei, tačiau pasirodė, kad tie patys – netinkami. Nejaugi Šiaulių ir kiti avalynės fabrikai jau užmiršo kaip batus pagaminti? Pašto ženklai visą laiką spausdinami Budapešte. Ne dėl to, kad Lietuva pati nesugebėtų, bet kad porai biurokratų būtų proga į Budapeštą pavaziuoti.

Kur dingsta tas dažnai minimas įvaizdis, jeigu valstybė pati nesugeba net ženklų atspausdinti? Tenka priminti, kad 1920 m. vasario 16 d. spalvota pašto ženklų laida jau buvo Kaune atspausdinta.

Net Amerikos Kongrese apie pinigus kalbama ir milijonais nesišvaistoma. O Lietuvai taupumas yra visai svetima sąvoka. Diržus susiveržti turi net tie, kurie ... ir diržų nebeturi.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

kosi Meksikoje, kad turistai būtų atsargūs. Meksikoje padažnėjo užsieniečių užpuolimų ir apiplėšimų. Konsulatų išleistas lapelis sako, kad buvo atvejų, kada toliau nuo didesnių vietovių atsідūrusius turistus užpuola policininkai, kurie atima vertingesnius daiktus ir automobilius.

• Buvusio Filipinų prezidento žmona Imelda Marcos paskelbė, kad ji nutarė pasitraukti iš kandidatų prezidento vietai užimti, nors žmonės ir prašė jos tapti prezidente. Imeldai jau 68 metai.

• Irako kalnuose Turkijos pajėgų sugautas Kurdistano politinės partijos veikėjas Semdin Sakik spaudos konferencijoje papasakojo, kad kurdų kovotojai 1986 metais nužudė Švedijos premjerą Olof Palme, nes Švedija nutarė išduoti Irakui aštuonis kurdų kovotojus, ieškojusius prieglobsčio Švedijoje.

• Balandžio 26 d. apie 9,000 albanų dalyvavo devy-

nių Kosovo albanų, kuriuos nušovė Serbijos policija, laidotuvsė.

• Buvęs senatorius demokratas George Mitchel iš Maine buvo apdovanotas Filadelfijos Laisvės medaliu už savo veiklą, siekiant taikos Šiaurės Airijoje. Ten jis daug dirbo, tarpininkaudamas tarp protestantų ir katalikų.

• Taivaniei sostinės gatvėje keleivis bandė atimti pinigus iš taksi vairuotojo. Tam pradėjus šaukti, susirinko žmonės. Šeši praeiviai užmušė plėšiką, nes nusikaltimai gatvėse jau seniai piktina ramius gyventojus. Spėjama, kad užmušusieji plėšiką nebus nubausti.

• Gegužės 1-osios demonstracijos įvyko kai kuriose pasaulio valstybėse. Prancūzijoje šalia įvykusio darbininkų profsąjungų parado apie 11 tūkst. klausytojų sutraukė dešiniųjų radikalų (Le Pen partijos) organizuotas mitingas.

KAM AUGA AŽUOLAS?

... Atsargiai, iš gėlių lysvės bandžiau iškasti jau gerokai virš metro ūgtelėjusį ažuoliuką, kad jis, kartu su netoliese prie serbento krūmo prisiglaudusiu išstypusiu klevuku ir išsišakojusiu lazdynu, būtų perkelti prie namo, kur jau vešliai bujoja čia augusių to kiemo vaikų Mindaugo, Dainiaus, Svajūno ir Alfredo prieš dešimtį metų sodinti ažuolai. Tik staiga akys už-

(Atkelta iš 1 psl.)

griebė naują sprindžio aukštumo ažuolėlį.

– Ak, tu šelmi! Ar ir su tavimi vėl penkerius metus teks vargti? Kokia iš tavęs nauda? Nei tu kvepi, nei ant stalo tave pamerksi.

Nieko neatsakė sprindinukas, tik už sodo tvoros plytinčiame miškelyje staiga, ar tai džiaugdamasis, ar bardamas sutarškėjo kėkštas. Ką

gali žinoti, gal ne vien gegutės, mūsų gyvenimo metus skaičiuojančios, bet ir kėkštai žino, kad dar penketą metelių šioje žemėje prieš akis turėsiu.

P.S. Man tikrai nuoširdžiai gaila, kad po mano praeitais metais paskelbto straipsnio nebuvo jokių atsiliepimų ir pritarimo pasiūlymui Lietuvoje pasodinti Tautos atminties ažuolyną.

PARTIZANO UŽRAŠAI

Esu Kazimieras Sutkus, lietuvis, gimęs 1928 m. kovo 4 d. Kauno apskrityje, Raudondvario valsčiuje, Mozūriškių kaime. Mūsų šeima buvo gausi – iš vienuolikos asmenų: tėvai, septynios seserys ir du broliai. Buvome žemdirbių šeima, tik gaila, kad tos žemelės labai mažai turėjome. Dirbamos – tik 2 ha ir dar 3 ha raisto, kur laukinės antys perėdavo. Tad gyvenome dideliame varge. Bet nepažinęs geresnių gyvenimo sąlygų, buvau labai laimingas ir taip gyvendamas.

Iš pat pirmų dienų, kiek atsimenu, mylėjau savo gimtąjį kraštą. Klausydamasis vyresniųjų pasakojimų, galvojau – kokia graži Tėvynė, kaip narsiai mūsų kaimo berneliai 1918-aisiais metais ją gynė nuo visokių priešų. Kai pradėjau eiti į mokyklą, ten irgi iš gerų mokytojų lūpų (Jono Jokubausko, Janušausko, kurie po karo žuvo partizanų eilėse, kovose už Lietuvą), girdėdavau daug gražių žodžių apie gimtąjį kraštą, apie tai, kad jį reikia mylėti ir, reikalui esant, netgi aukotis. Prisiskaitęs iš knygos "Savanorių žygiai" aprašytų prisiminimų, savo vaikiškuoju protu galvodamas, tik ir laukiau, kad greičiau užaugčiau. O gal ir man teks laimėti būti savo krašto gynėju?

Kartu su frontu vėl atėjus rusams, kurie tik pakeitė anksčiau buvusius okupantus, 1944 m. jau buvau susibūrusių partizanų padėjėju. 1950 m. gegužės 9 d., kai reikėjo eiti tarnauti į sovietinę okupantų armiją, pasivadinęs slapyvardžiu "Ipėdinis", išėjau miškan, kad papildyčiau Tėvynės gynėjų skaičių. Partizanavau du metus ir du mėnesius. Jokių prošvaisčių, kad likdami gyvi galime laimėti, nesimatė. Ką turime šiandien, galima sakyti: įvyko stebuklas. Žuvusiųjų už Tėvynę kraujas ir gyvųjų pasiryžimas ją vėl prikėlė. O tada, mane ir dar vieną, išdaviko užnuodytą, be vargo pasiėmė priešai. Atgaivino, tik norėdami išgauti žinių apie kitus partizanus. Jų negavo, bet nebe-

Kazimieras Sutkus (archyvinė pokario metų nuotrauka)

nužudė. Nuteisė Pabaltijo karinis tribunolas 25 metams lagerio pagal straipsnius 5816, 5810, 5811 ir penkeriems metams tremties be teisės sugrįžti į Lietuvą.

Keičiantis Maskvoje valdžioms, sumažino bausmę iki 15 metų. Likus dvejiems metams iki paleidimo, senutė mama, kuri norėdama prieš mirtį dar mane pamatyti, sugalvojo Maskvon parašyti prašymą (ko aš labai nenorėjau). Pagal jos prašymą paleido, prabuvus lageryje 13 metų. Į Lietuvą grįžau 1965 m. Dabar gyvenu Kaune.

Kazimieras Sutkus

1998 m. vasario 19 d.

* * * * *

1944 metais Lietuva vėl tapo kruvinų žudynių arena. Vokiečiai nepajėgė nugalėti Rusijos ir buvo priversti trauktis. Frontas artėjo link Lietuvos ir tų pačių metų vasarą ėjo per mūsų Tėvynę. Rusai, vėl užplūdę Lietuvą gaudė vyrus ir siuntė į frontą – svetimomis rankomis žudyti vokiečių. Lietuviai to nenorėjo. Vieno jie tetroško, kad kuo greičiau pasitrauktų visokie okupantai, ar tai vokiečiai, ar rusai, ar kitokie, o mūsų žmonės galėtų dirbti, viešpataujant taikai, meilei ir ramybei, gražius, gerus dar-

bus, teikiančius naudą mūsų Tėvynei Lietuvai ir visam pasauliui.

Deja – ne visada būna taip, kaip nori. Pirmomis dienomis vieni iškart išėjo į miškus, ginklavosi, kaip išmąnydami ir stojo į partizaninę kovą už Lietuvos laisvę. Kiti dar slapstėsi namuose, tikėdami sulaukti ramių dienų. Supratę, kad neišsislapstys – vistiek suras ir išsiųs į frontą arba į Sibirą, arba nušaus vietoje, ir tie išėjo į miškus, į organizuotus būrius. Visi drauge kovėsi su priešais, pasiryžę geriau žūti savo gimtajame krašte ginant teisybę, ginant Tėvynę.

Nuo Raudondvario iki Vilkijos – Lamankos, Padauguvos, Pakarklės, Kulautuvos miškuose ir miškeliuose buvo nemažai partizanų. Visi mylintys Dievą, Tėvynę, teisingumą, ėmėsi ginti savo šventus idealus. Tai ne kokie išrinktieji, o paprasčiausi žemės artojai. Stambesni ir menkesni ūkininkai, mažžemiai. Pavyzdžiui, iš Virbaliūnų kaimo buvo vyrų, kurie turėjo tik daržą. Mažai kas liko gyvas. Lietuvos didvyrių pavardės liko iškaltos Raudondvaryje ant paminklinio akmens.

(Tęsinys – kitame numeryje)

PASAULIS IR LIETUVA

*** IZRAELIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS VILNIUJE.** Gegužės 4 d. vakare Vilniaus rotušė priminė sunkiai įveikiamą tvirtovę. Pasak "Lietuvos ryto", minint Izraelio valstybės nepriklausomybės penkiasdešimtmetį buvo imtasi ypatingų saugumo priemonių. Rūmus blokavo policijos pajėgos, iškilmių dalyviai turėjo praeiti pro metalo detektorius ir fotografuojami. Susitikimą stebėjo niūrūs vyriškieji tamsiais kostiumais. Nemažoni pauzė atsirado, sugrojus Izraelio himną, nes nebuvo pasirūpinta Lietuvos himno įrašu. Padėtį išgelbėjo V. Landsbergis. Jam užgiedojus, pritarė ir salė. (ELTA)

*** LATVIJOS PADĖKA.** Latvijos ambasadorius Lietuvai Atis Sjanitis spaudos konferencijoje Vilniuje padėkojo už Lietuvos paramą Latvijai Rygos ir Maskvos santykių krizės metu, kai Lietuvos Seimas priėmė atitinkamą pareiškimą, o Panevėžyje susitiko Lietuvos bei Latvijos prezidentai. (BNS)

*** PRIMINIMAS.** Latvijos krikščionių demokratų sąjunga Antrojo pasaulinio karo pabaigos metinių (gegužės 8 d.) proga įteikė aukštiems šalies pareigūnams ir ambasadoriams raginimą priminti Rusijai ir Vokietijai, kad jos yra atsakingos už tai, kad dabar šalyje atsirado 700 000 žmonių be pilietybės. Jie paragino Europos šalis pripažinti Latvijos okupacijos faktą. Okupacija pasibaigė tik 1994 metų rugpjūčio 31 d. Panašų pareiškimą padarė Latvijos Tautos fronto atstovai. (BNS)

*** KĄ SKATINA MASKVA?** Rygoje grupei rusų kalba besimokančių studentų buvo įteiktos kreditinės kortelės – Maskvos mero stipendijos, kurių dėka studentai mokymosi metu galės papildomai gauti po 50 dolerių per mėnesį. Nemažai studentų rusų kalba mokosi privačiose aukštosiose mokyklose. Tokia parama studentams vykdoma pagal pagalbos rusams Latvijoje programą. Jos vadovas – Maskvos meras Jurij Lužkov palinkėjo studentams "saugoti turtingas rusų kalbos tradicijas Latvijos žemėje". (BNS)

*** KODĖL RUSIJA NEGRAŽINA UŽGROBTŲ ŽEMIŲ?** Rusijos prezidento administracijos vadovo pavaduotojas Sergej Jastržemskij, atstovaujantis Kremliaus užsienio politiką, kalbėdamas radijo stoties "Majak" laidoje, pareiškė, kad derybose su Japonija Rusija laikosi nuo amžių nusistovėjusio principo, kad būdama blogoje būklėje valstybė niekada neturi leisti į teritorinių klausimų svarstymą. Tik stipri valstybė gali kelti tokius klausimus ir spręsti juos. Rusijos būklė dabar nėra geriausia, todėl pagal visas istorines taisykles ir geopolitinius dėsnius jai kategoriškai draudžiama svarstyti ir spręsti teritorinius reikalus. Jeigu bent vieną kartą nusielsi, tuojau pasireišk "domino efektas", sakė S. Jastržemskij. Jis patvirtino savo žodžius, pasakytus besilankant Pietų Kurluose, kad "Rusija atliekamos žemės neturi". (ITAR-TASS)

*** KAS KAM SKOLINGAS?** Ukrainos URM Kijevo Gudijos (Baltarusijos) ambasadorių Ukrainai Vitalij Kurašik pakvietė pasiaiškinti dėl Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka pasisakymo kalboje, pasakytoje Minske gegužės 5 d. NVS ir Baltijos valstybių žurnalistų susitikime. A. Lukašenka pagrasino, kad Baltarusija patvirtins Ukrainos ir Baltarusijos sienos sutartį tik tuo atveju, jeigu Ukraina patenkins Baltarusijos finansines (apie 214 mln. dol.) ir nekilnojamo turto (apie 15 objektų Ukrainoje) pretenzijas. (BELAPAN)

*** PROTESTAI IR AREŠTAI.** Baltarusijos milicija sulaukė daugiau kaip dešimt jaunųjų Liaudies fronto aktyvistų, kurie antradienį Minske dalyvavo protesto demonstracijoje. Leidimas demonstracijai buvo duotas. Pasak liudininkų, demonstravo maždaug 100-200 žmonių, kurie reikalavo paleisti anksčiau suimtus opozicijos aktyvistus. Demonstracijos metu buvo skelbiami antiprezidentiniai šūkiai, plėšomi prezidento portretai. (ITAR-TASS)

*** KAS GRASINA BRANDUOLINIŲ GINKLU? JAV** Senatui patvirtinus Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos priėmimo į NATO protokolą, daugelis NATO plėtros priešininkų prabilo apie naują NATO plėtros bangą – Baltijos valstybių galimybę būti priimtomis į NATO. Agentūra Associated Press rašo, kad šios valstybės yra per daug mažos, kad jas būtų galima apginti. Tačiau primenama dar prastesnė buvusio Vakarų Berlyno gynybinė padėtis, o Maskva taip ir nesiryžo jo užpulti. "The New York Times" rašo, kad didelį vaidmenį, sprendžiant BV priėmimo antrajame NATO plėtros etape klausimą, lems alergiškas Maskvos požiūris į Estijos, Latvijos ir Lietuvos prisijungimą prie NATO. "The Sacramento Bee" korespondentas svarsto, ar svyruojančios JAV pozicijos nenulems jautresnis Europos sąjungininkų požiūris į priėmimo pasekmes, galinčias pasireikšti net branduoliniu smūgiu joms. (EET)

*** PRITARIMAS.** Latvijos atstovas NATO pranešė, kad NATO šalių ambasadoriai pasmerkė Rusijos ekonominį spaudimą Latvijai, o dauguma jų ryžtingai parėmė Latvijos siekį tapti NATO nare. (BNS)

Lietuvos ambasados pranešimai

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS KREIPIMASIS Į SKAITYTOJUS Kuriamas filmas apie S. Lozoraitį

Brangūs tautiečiai,
Lietuvos Užsienio reikalų ministerija drauge su Lietuvos valstybine televizija, gavusi Nepaprastojo ir Įgaliotojo ambasadoriaus prie Šv. Sosto J. E. p. Kazio Lozoraičio sutikimą, pradėjo kurti dokumentinį filmą, skirtą buvusio Lietuvos Užsienio reikalų ministro, diplomatijos

šefo Stasio Lozoraičio vyresniojo 100-osioms gimimo metinėms bei Lietuvos diplomatinės tarnybos 80-mečio minėjimui. Kreipiamės į tuos, kurie gal būt savo privačiuose ar lietuviškų organizacijų archyvuose išsaugojo filmuotos medžiagos apie Stasį Lozoraitį vyresnįjį arba žino, kur tokios medžiagos galima

rasti. Filmo kūrėjai būtų dėkingi už bet kokią paramą. Su mumis lengviausiai susisiekti per Lietuvos ambasadą Vašingtone arba kreiptis į Dr. Vytautą Žalį: Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, J. Tumo Vaižganto g. 2, 2600 Vilnius, Lietuva tel.: (370-2) 22 13 53; (370-2) 61 85 52.

BALTIJOS VALSTYBIŲ ŠALININKAI JAV KONGRESE

JAV KONGRESE KURIAMAS "BALTIC CAUCUS"

Tęsdami numatytą Baltic Caucus kūrimą, kongresmenai John Shimkus ir Dennis Kucinich parašė ir gegužės 5 d. visiems Atstovų rūmų nariams išsiuntė tokio turinio laišką:

Ar domitės Baltijos kraštais?

Mielas kolega,
maloniai kviečiame Jus tapti naujosios Baltic Caucus grupės nariu. Steigdami Baltic Caucus, mes tikimės atkreipti Kongreso dėmesį į klausimus, problemas bei įvykius, tiesiogiai susijusius su Lietuva, Latvija ir Estija.

Kaip žinote, šis pasaulio regionas daugelį metų buvo

komunistinio režimo okupuotas ir terorizuojamas. 1940 metais jėga įjungtos į Sovietų Sąjungą, Baltijos valstybės ilgai ir atkakliai kovojo dėl savo nepriklausomybės. Deja, daug kas dėl tų valstybių kaimynystės su Rusija vengia joms padėti atkurti laisvosios rinkos pagrindais tvarkomą ūkį ir demokratinę santvarką.

Dabar, kai visos trys Baltijos valstybės atkūrė savo nepriklausomybę ir atgaivino demokratijos idealus, jų strateginis ir ekonominis vystimasis yra artimai susijęs su Amerikos užsienio politika. Dėl šių priežasčių mes įkūrėme Baltic Caucus ir laukiame, kad Jūs įstotumėte į šią grupę.

Norinčius tapti Baltic Caucus nariais, prašome pranešti Mornai Gibbons – kongresmeno Shimkaus įstaigoje

tel. 5-5271, arba Lisai Chamberlain (kongresmeno Kucinich įstaigoje) tel 5-5871.

John Shimkus,
Dennis Kucinich

Baltų Laisvės lygos įpareigota, "Baltic Caucus" įsteigimą Amerikos Kongrese suorganizavo jos vykdomoji vicepirmininkė Angelė Nelsienė. Ji taip pat yra LB Tarybos narė ir Vakarų apygardos vicepirmininkė visuomeniniams reikalams bei šio projekto koordinatore. Jei turite klausimų, kreipkitės tel. (714) 526-3648; faksu (714) 680-3269 ir E-mail: nelsas@worldnet.att.net

Prašome visus kuo skubiau kreiptis į savo atstovus Kongrese, kad jie taptų "Baltic Caucus" nariais.

Angelė Nelsienė

KONKURSAI LIETUVIŠKOSE MOKYKLOSE

BAIGĖSI RAŠINIŲ KONKURSAS

PLB švietimo komisijos paskelbtas rašinių konkursas už Lietuvos ribų veikiančioms lietuviškoms mokykloms baigėsi. Sulaukta gausaus dalyvių skaičiaus, 39 rašinių. Iš Punsco apylinkėse veikiančių mokyklų gauta 14 rašinių, iš Kovo 11-sios gimnazijos – 18 ir Karaliaučiaus srities – 7 rašiniai.

Konkurso dalyviai pagal amžių buvo suskirstyti į dvi grupes: 12-14 metų ir 14-18 metų. Konkurso temos: 1. Ką man reiškia šeima, mokykla, draugai? 2. Ką man pasakojo mano seneliai? 3. Padavimas apie man žinomą gyvenvietę, piliakalnį. 4. Kaip gyveno mano senoliai?

Rašinyje turėjo būti ne mažiau kaip 800 žodžių.

Vertinimo komisija, kurią sudaro rašytojas Vytautas Volertas, rašytoja Julija Gylėnė, žurnalistas Juozas Žygas, Bronė Nainienė, Irena

Šerelienė ir švietimo komisijos nariai – Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė ir Viktoras Kučas skaito konkurso rašinius. Komisijos posėdis įvyks gegužės 20 d.

PLB švietimo komisija dėkinga šių metų mecenatams – Raimundui Grigaliūnui ir Kaziui Rožanskui.

KŪRYBINGI LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ MOKINIAI

JAV LB Švietimo taryba dešimtąjį kartą paskelbė piešinių ir rašinių konkursą pradininių ir aukštesniųjų mokyklų mokiniams. Jame dalyvavo 212 pradinės mokyklos ir 7 aukštesniosios mokyklos mokiniai.

Pradinės mokyklos piešinių konkurse dalyvavo 56 dalyviai. Jie buvo suskirstyti į keturias grupes. Pirmoje grupėje – darželio ir I skyriaus mokiniai piešė pagal eilėraščių "Kačiukas". Jie naudojo spalvotais pieštukais, kreida

ir "flamasteriais". Antroje grupėje – 2-3 ir 4 skyrių mokiniams reikėjo piešti ant kartoninio popieriaus pagal Leonardo Žitkevičiaus eilėraščių "Plunksnelė". Naudotasi kreidukais, spalvotais pieštukais ir akvareliniais dažais.

Trečioje grupėje – 5-6 skyrių mokiniai turėjo sukurti savo knygoženklį (ex libris). Jis buvo piešiamas ant 8 1/2 x 11 colių dydžio balto popieriaus. Nors buvo reikalingas tik vienas knygoženklis, atsirado mokinių, įteikusių net po 2-3 piešinius.

Ketvirtoje grupėje – 7-8 skyrių mokiniams reikėjo sukurti ir iliustruoti pasaką specialiose knygelėse. Dalyvavo 18 mokinių.

Pradinės mokyklos rašinių konkurse dalyvavo 58 mokiniai. Jie buvo suskirstyti į 2 grupes: pirmoje – 3-4 skyrių, antroje – 5-8 skyrių mokiniai. Pirmosios grupės dalyviams buvo pateiktas piešinys. Jie turėjo sukurti pasaką, t.y. aprašyti, kas, kur ir kada

įvyko, kas dalyvavo ir kaip viskas vyko.

Antrosios grupės dalyviams duota tema "Jei aš būčiau rašytojas, kokią knygą rašyčiau?" Dalyviai turėjo trumpai atsakyti į klausimus: Koks būtų knygos pavadinimas? Kokia būtų jos tema arba pagrindinė mintis? Kas būtų knygos pagrindinis veikėjas? Kada ir kur veiktum vyktų ir kaip pasibaigtų? Jie turėjo parašyti pirmąją knygos puslapį

Aukštesniosios mokykloms mokiniams buvo duotos 4 temos:

1. Mano mėgstamiausias lietuvių rašytojas ir mėgstamiausias jo kūrinys.

2. Jei aš būčiau rašytoju, rašyčiau tokias knygas... Kodėl?

3. Kartą gyveno...

4. Laisvoji tema.

Rašinio apimtis – ne mažiau kaip 400 mašinėlės rašytų žodžių.

Piešinių vertinimo komisiją sudarė Aldona Rauchienė, Victoria Matranga ir Dalia Šlenienė.

Pirmoje grupėje pirmąją vietą laimėjo Neris Klimaitė, 1 sk., šv. Kazimiero mokykla, Cleveland, OH. Tris antrojo vietas pasidalijo Liana Bandžiulytė iš šv. Kazimiero mokyklos, 1 sk., Los Angeles, CA; Tadas Rimkus iš Karaliaus Mindaugo darželio, Baltimorė, MD; Ingrida Trimakaitė, 1 sk. Čikagos LM. Trečioji vieta paskirta Andrejai Siliūnaitei, darž. Maironio m-la, Lemontė; Rožytei Harris, darž., mokosi namuose, Aigustei Mockutei, darž., Čikagos LM.

Antroje grupėje pirmąją

vietą laimėjo Mantas Vidutis, 3 sk. Karaliaus Mindaugo m-la, Baltimorė. Antroji vieta: Gintas Bradūnas, 3 sk. Karaliaus Mindaugo m-la, Baltimorė; Nida Vidutytė, 2 sk., iš tos pačios mokyklos ir Ramūnas Stančikauskas, 3 sk. Maironio m-la, Lemontė. Trečioji vieta: Vilija Dudor, 3 sk. Šv. Kazimiero m-la, CA; Onytė Harris 2 sk. mokosi namuose, Saulė Grybauskaitė 2 sk. Maironio m-la, Lemontė.

Trečioje grupėje pirmąją vietą skirta Nidai Hallal, 6 sk. Šv. Kazimiero m-la, Cleveland, OH. Antroji vieta: Janina Klimaitė, 5 sk. Šv. Kazimiero m-la, Cleveland, OH; Lina Paskočimaitė, 6 sk. Maironio m-la Lemontė, Vytautas Bradūnas, 6 sk. Karaliaus Mindaugo m-la, Baltimorė. Trečioji vieta: Vita Reivydaitė, 6 sk. Šv. Kazimiero m-la, CA; Lina Kazakaitytė, 5 sk. Bostono lit. mokykla

Ketvirtoje grupėje pirmąją vietą atiteko Auksei Stočkutei, šv. Kazimiero m-la, CA. Antroji vieta – Dainai Matytei, trečioji vieta: Lanai Pollock ir Agnei Majorovalaitei iš 7 sk., šv. Kazimiero m-la, Cleveland, OH.

Regina Kučienė

"LIETUVOS AIDAS" – Vilniuje leidžiamas patriotinės minties dienraštis geriausiai informuoja apie Lietuvą. Prenumerata oro paštu metams – \$130, pušei metų – \$ 70 JAV.

Prenumeratą priima: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613.

"Su mamyte". Jadvygos Paukštienės piešinys, skirtas Motinos dienai.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Jau 35 metus išeivijoje gyvuoja viena iš didžiausių ir turtingiausių užsienio lietuvių visuomeninių organizacijų, kuri vadinasi Lietuvių fondu. Šis fondas jau daug metų remia lietuvišką kultūrinę veiklą, švietimą ir jaunimą ne tik užsienyje, bet ir Lietuvoje.

Balandžio 18 d. Pasaulio Lietuvių Centro rūmuose Lemente įvyko jau 35-sis šios organizacijos metinis narių suvažiavimas, kuriame asmeniškai dalyvavo 106 žmonės, turintieji balsavimo teisę su 9829 balsais (už kiekvieną 100 dolerių įnašo duodamas 1 balsas). Suvažiavimo pradžioje buvo pagerbti mirusieji fondo nariai. Jiems skirtą žvakę uždegė Edmundas Korzonas, o Ramona Stepovičiūtė perskaitė mirusiųjų pavardes (jų buvo net 105). Į prezidiumą, šalia tarybos ir valdybos pirmininkų pakviesti Stasys Baras, Vytautas Kamantas, dr. Vytautas Narutis, sekretorė Aldona Šmulskšienė. Sudarytos ir įvairios suvažiavimo komisijos.

Lietuvių fondas per 1997 metus išaugo 56 naujais nariais su 217,806 dol. naujo kapitalo, pasiekdamas 6955 narių skaičių ir beveik 8.9 milijono dolerių. Kaip matote, dėka ankstesniųjų ir naujų narių dosnumo, šiemet mes jau tikrai pasieksime 9, o gal net ir 10 milijonų kapitalo.

"Per 35 metus buvo pasiekta tikrai gerų rezultatų. Lietuvių fondui išlaikyti jau paskirta daugiau kaip 6 milio-

nai dolerių. 1997-aisiais lietuvių išlaikymui paskirstyta rekordinė – beveik 600 tūkst. dol. suma. Dabartinė Lietuvių fondo finansinė būklė kas metai garantuoja bent pusę milijono dolerių lietuviškos veiklos išlaikymui", – tokias viltingas mintis dėstė suvažiavimo pradžioje kalbėjęs LF valdybos pirmininkas Povilas Kilius.

Vienas iš idomiesnių buvo dr. A. Razmos pranešimas apie pelno paskirstymą. "Lietuvių Fondo taryba leido paskirstyti 600 tūkst. dolerių sumą, tuo tarpu prašymų (jų gauta 315) suma viršijo tris milijonus. Kaip matote, atsakomybė buvo labai didelė. Iš viso paskirstyta 596,080 dol. Nepaskirstytas likutis – 3,920 dol. paliktas netikėtiems būtinyms lietuvių reikalingams" – sakė dr. Razma.

Atidžiai išklaushas ir dr. Gedimino Baluko pranešimas. Jis paaiškino: "Šiuo metu LF Meno globos komisija rūpinasi dail. Prano Domšaičio kūrybos palikimu. Jo savininkas yra Lietuvių fondas. Prieš keletą metų 184 tapybos darbus nusiuntėme į Lietuvą. Tie paveikslai buvo išstatyti Lietuvos Dailės muziejuje. Vilniaus dailininkai ir meno kritikai labai aukštai įvertino Praną Domšaitį. Po šios parodos LF vadovybė gavo laišką iš Lietuvos Dailės muziejaus direktoriaus R. Budrio. Jis paprašė atsiųsti daugiau dail. Domšaičio dar-

Edvardas Šulaitis

bų, tik šį kartą – Klaipėdos paveikslų galerijai. Direktoriui pažymėjo, kad iš Vilniaus į Klaipėdos paveikslų galeriją buvo perkeltas 91 P. Domšaičio kūrinys. Kadangi dailininkas yra kilęs iš Mažosios Lietuvos, tai jo kūryba domisi ne tik klaipėdiečiai, bet ir vokiečiai".

LF Taryba patvirtino projektą dėl kitų dailininko P. Domšaičio darbų siuntimo į Klaipėdos paveikslų galeriją. Tai 240 paveikslų: grafika, piešiniai, akvarelė, kurių tematika susijusi su Klaipėdos kraštu. Pranešėjas sakė, kad dabar šie darbai tvarkomi, pakuojami ir artimiausiu laiku bus persiųsti į Klaipėdą.

Patikėtinių tarybos pirmininkas dr. A. Razma kalbėjo apie paramą Lietuvai. Jis nurodė, kad LF vadovybė nusprendė skirti didesnę pinigų sumą atsikuriančios valstybės švietimui, mokslui ir kultūrai. Lietuvai iš viso buvo paskirta 1,150,212 dolerių iš LF pagrindinio kapitalo. Didžiausi projektai buvo M.K. Čiurlionio dailės muziejui (300 tūkst. dolerių) ir Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekai Kaune (100 tūkst.). Čiurlionio dailės muziejaus atnaujinimui išmokėta tik 50 tūkst. dolerių, nes atnaujinimas dėl kai kurių priežasčių yra sustojęs.

Ir šis suvažiavimas neapsiėjo be rinkimų, nes turėjo būti išrinktas trečdalis tary-

bos narių. Čia kandidatavo visi ligšioliniai nariai: St. Baras, S. Čyvas, V. Kamantas, dr. F.V. Kaunas, dr. V. Narutis, A. Tamulis. Buvo pasiūlyti ir du nauji kandidatai: S. Kuprys ir V. Maciūnas, tačiau balsų dauguma perrinkti visi buvusieji. Perrinkta ir revizijos komisija: R. Kronas, P. Stončius, D. Puškorienė.

Nemaža įvairių nuomonių ir net ginčų sukėlė įgaliojimų klausimas. Siūlyta apriboti mirusių narių balsus rinkimuose. Pasikeista jausmingomis nuomonėmis, bet neprieita prie kokio nors sprendimo. Buvo išrinkta speciali komisija (P. Jurkus, V. Naudžius ir B. Nainys), kuri turės pateikti rekomendacijas Įstatų komisijai, o šį jas perduos kitų metų suvažiavimui.

ŽALIOSIOS KORTELĖS

Birutė Jasaitienė

Šiuo metu daug žmonių, praicitų metų pabaigoje dalyvavusių "žaliųjų kortelių" loterijoje, jau gauna pranešimus, kad laimėjo žalią kortelę. Dabar gauname pranešimus apie 1999 metų loteriją. Europai skirta 23,029 kortelių, iš kurių – 1418 kortelių numatyta Lietuvai.

Asmenys, kurie dabar gauna pranešimus apie kortelės laimėjimą, turi pateikti dokumentus imigracijos įstai-
gai nuo spalio 1 d. ir sutvarkyti visą dokumentaciją iki 1999 metų rugsėjo 31 d. Pagal naują imigracijos įstatymą, kuris įsigaliojo tik nuo sausio 14 d., Amerikoje dokumentus imigracijos įstai-
gai gali pateikti tik tie, kurie turi arba turės vizą, galiojančią spalio 1 d. Kurių vizos pasibaigė, t.y. tie, kurie čia gyvena nelegaliai, Amerikoje dokumentų tvarkyti daugiau nebegali. Todėl labai svarbu

turėti galiojančią vizą arba ją pratęsti, o jei ne – tai neužsibūti Amerikoje ilgiau kaip 180 dienų po vizos termino pabaigos.

Jei neturite galiojančios vizos, nenorėdami savo padėties sugadinti, turite išvažiuoti iš Amerikos ne vėliau kaip 179-ą dieną po to, kai pasibaigė jūsų vizos galiojimo laikas. Užsibuvus ilgiau kaip 180 dienų, jūs negalėsite grįžti į Ameriką tris metus, o nelegaliai išbuvus vienerius metus, negalėsite čia sugrįžti net dešimt metų. Praradus teisę į Ameriką įvažiuoti, kortelės laimėjimas nieko nebereikšia.

Laimėjusieji kortelę, kurių vizos spalio 1-ai dienai nebegalios, turėtų grįžti į Lietuvą ir dokumentus tvarkyti Varšuvos ambasadoje. Reikia turėti gerą visų vizų ir jų pratęsimų dokumentaciją.

Lietuvių fondo suvažiavimo prezidiume. Iš kairės: P. Kilius, S. Baras, A. Ostis, Dr. V. Narutis, PLB pirm. V. Kamantas, A. Šmulskšienė.

E. Šulaičio nuotr.

Spaudos komisija Lietuvių fondo 35-ajame suvažiavime. Iš kairės: V. Jasinevičius, E. Šulaitis, A. Jurkutė, A. Pauzuolis ir J. Končius.

TRISDEŠIMT ŠEŠTASIS

"Dirvos" novelės konkursas
Skiriamos DVI PREMIJOS:

pirmoji – 500 dolerių,
antroji – 300 dolerių,

iš A.†A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą, turinį ir pobūdį.

Laikas: Paskutinė rankraščių įteikimo data 1998 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

Jaunimo puslapis

KAIP PERMAINOS VEIKIA JAUNIMO KULTŪRĄ?

Rūta Kalašinskaitė
Kauno technologijos
universiteto studentė

nomis šalyje, tačiau jų visgi yra. Kai šalis tapo laisva ir pradėjo gauti naujos informacijos iš užsienio kraštų, mus užplūdo patys įvairiausi dalykai: narkotikai, "žolelės", įvairiausia užsienio literatūra, neleistinai žemo lygio filmai, laisvesnio gyvenimo manieros, galimybė keliauti, prastos kokybės produktai ir t.t. Iš šito kratinio kiekvienas – tiek jaunas, tiek senas – galėjo rinktis tai, kas jam patiko. Daugelis kaltina jaunimą, kad šis atsirinko tik tai, kas blogiausia. Tačiau kodėl taip atsitiko?

(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)
Patikėkite, tie jauni žmonės, kurie ieškojo tikėjimo, kažkokios prasmės savo gyvenime, net ir toje sumaištyje ji rado. Gal kaimo bažnytelėje, gal Taize vienuolyne, nesvarbu. Tačiau jie jau nesijaučia beprasmiškai stumiantys dienas, jų nekankina noras kažką nuskriausti.

Taip, nebūkime naivūs, yra ir daug kitų, kitokių jaunų žmonių. Neieškančių prasmės, nenorinčių su niekuo gyventi taikoje. Net su savimi pačiu. Kartais ieškai atsakymų, bandai suvokti, iš kur tiek daug pykčio, žiaurumo, aklo pasipūtimo jaunuose žmonėse, kodėl jie taip nori trypti, spjaudyti, niekinti silpnesnę, mažesnę, protingesnę. Kiekvieną, kuris yra ne toks, kaip jie. Jie gali didžiuliuoti tave, kad yra abejingi skausmui, kad garsiai rėkia, kad niekas jų nedomina. Nesidomėjimas, apatija bet kokiems įvykiams tapo net madinga etikete, kurią jauni žmonės kabina ir nešioja. Šiems jaunų žmonių elgesio bruožams gal sunkoka ieškoti tiesioginių sąsajų su permai-

stiprias asmenybes, kurios net neturėdamos tvirtos, ryškaus gero elgesio pavyzdžio, pačios sugeba atsirinkti dalykus savo gyvenime, vedančius prie tobulumo.

Taigi, pagrindinė mano nuostata yra ta, kad jaunimo kultūra, nesvarbu, ar tai būtų permainingų laikotarpis, ar ne, formuojasi labiausiai įtakojama jį supančios aplinkos. Manau, kad esminis dalykas, nulemiantis atskiros jauno žmogaus kultūringumą lygi yra žmonių, bendraujančių su juo, kultūra, manieros ir įpročiai. Kaip bendraujama su vaiku nuo pat gimimo, kiek gerumo, meilės, sąžiningumo išmokoma savo pavyzdžiu, tiek galima tikėtis jame pamatyti vėliau. Galbūt nepastovus gyvenimas, permainingas ar koks ypatingas įvykis gali tą santykį kiek pakeisti, tačiau nežymiai. Geriančių, valkataujančių tėvų vaikai sumaniai pasinaudojo permainingu laikotarpiu ir išnaudojo galimybę niekur nesimokyti ir nieko nedirbti. Tiek kaimuose, tiek miestuose ar miesteliuose jauni stiprūs žmonės stumia dienas, gerdami su draugais ar net tėvais, nesukdami galvos dėl ateities, jau nekalbant apie kultūrą. Sakys, kam man, kaimo juodadarbiui, knyga ar teatras. Tikrai, kam – juk jis neturi laiko išsiblaivyti? Ar vien permainingas sugriovė tokių žmonių gyvenimus? Esu tikra, kad ne. Tai jau buvo užprogramuota jų gėnuose.

Tokių žmonių visada buvo. Tik anksčiau jie buvo verčiami įsigyti amatą, po to – perauklėjami darbo kolektyvuose, jiems suteikiamas plotas gyventi. Dabar tokiems sunkiau. Atlyginimo, kurį galėtų išleisti svaigalams, nebegauna, o ir tėvai dažnai neturi kuo sušelpiti savo atžalos. Netikėkite, jei sakys, kad tokio jaunimo nedaug. Mes net neįsivaizduojame, kiek paauglių kuriais nepasirūpina tėvai, jau po penktos-šeštos klasės meta mokyklą ir toliau "lavinasi" patys. Čia jau permainingų, suteikusių pasirinkimo laisvę, pasekmės. Ateity jos bus dar skaudžiau juntamos. Jei žalias jaunimėlis gali diskotekoje be jokių problemų nusipirkti narkotikų ar drąsiai pasiūlyti juos kitam, tai kas užtikrins, kad tarp brandaus jaunimo ateity nebus narkomanų dvigubai daugiau?

(Tęsinys – kitame numerįje)

IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė
(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)

Ar jis taps ir liks "klaida", priklausys nuo to, kaip jūs elgsitės dabar, kai žengiate pirmuosius žingsnius šioje šalyje.

Galite pasivadinti atvykėliu, imigrantu, pabėgėliu ar amerikiečiu, ar būti tvirtai įsitikinęs, jog esate savosios šalies atstovas. Nesvarbu kaip pasivadinsite, pionieriumi galėsite būti tik tada, jeigu panorėsite ryžtingai imtis naujų idėjų ir veiksmų. Amerikoje nebūtinai bus naudinga jūsų gimtinėje sukaupta tikėjimo, mąstymo ir veiklos patirtis. Nuo jūsų noro priimti, prisitaikyti ir pasikeisti priklausys, ar sugebėsite surasti "geresnį gyvenimą", dėl kurio čia atvykote. Vien tai, jog tapsite amerikiečiu, dar nesuteiks jums patenkinimo. Tačiau, jeigu tapsite pionieriumi, jūs jį pajusite.

Pamirškite nuoskaudas

"Nesvajodamas apie viltį ir išdidumą, žmogus žūna. Nors jo kūnas ir juda, širdis miega kape..." (Ištrauka ir Chuck Mangione dainos)

Psichologai tvirtina, jog žmogaus pagrindiniai poreikiai – tai saugumas, pripažinimas, sugebėjimas tvarkyti savo gyvenimą, kūrybinė saviraiška ir naujų išspūdžių patirtis (M.Scott Peck, 1978). Mano gimtajame krašte, Lietuvoje, per sovietų okupaciją ne dieną ar savaitę, o ištisus penkiasdešimt metų buvo varžomi pagrindiniai žmogaus poreikiai. Nebuvo leidžiama patirti naujų išspūdžių, sakyti tiesą, kurti tai, ką nori, gyventi pagal savo principus.

Nieko nelaimėsite, kaltindami kitus ir laukdami, kad reikalai jūsų tėvynėje pagerės, ir galėsite ten sugrįžti. Dabar esate čia. Jeigu mintimis nuolatos esate "ten", niekada nepatirsite sėkmės "čia". Tariant Barry Tuskwell – pagarsėjusio australų kilmės muzikanto, dabar jau JAV piliečio, žodžiais, "tai

yra tas pat, kas susituokti. Jeigu ruošiatės gyventi kurioje nors šalyje, nesėdėkite ant sukrautų lagaminų"

Stenkitės negyventi viena koja Amerikoje, o kita – tėvynėje. Suprantama, jog niekada nepamiršite savo gimtosios šalies ar ten tebegyvenančių giminaičių. Bendrausite su jais, rašydami laiškus, kalbėdami telefonu, retkarčiais aplankydami, tačiau, jeigu čia atvykote, tai ir būkite čia. Stiprios sąsajos su praeitimi gali paskatinti jus sėkmingai veikti Amerikoje ir netgi padėti savo šaliai ar ten likusiems giminėms.

Amerika iš antro žvilgsnio

Pirmoji pažintis su Amerika galėtų būti pavadinta "medaus mėnesiu". Per šį laikotarpį, kuris gali trukti ir daugelį mėnesių, jūs mėgausitės kelionėmis, susitikimais su giminėmis bei draugais. Dažniausiai visi jumis rūpinasi, jūs atrandate daug įdomių ir neįprastų dalykų. Šis "medaus mėnuo" dažniausiai ir sugundo atvykusius į Ameriką pasilikti visam laikui. Jie čia atvyksta su turistine viza, patiria amerikietiško gyvenimo skonį. Viskas atrodo puiku ir nauja, senieji vargai palikę kažkur toli, toli, giminės padeda juos įveikti. Vien dėl to, kad atsidūrė naujoje vietoje, žmonės jaučiasi atsigaivę, pagyvėję, svarbūs ir reikalingi.

Tačiau gana greitai užgula realybė – tenka į viską pažvelgti antrą kartą. Tikriausiai antrieji metai Amerikoje būna patys sunkiausi emociniais, finansiškai ir fiziškai. Atvykęs jau suspėja patirti žiaurumą, pajunta darbo ieškojimo kančias, gana dažnai nuo amerikietiško maisto priauga svorio, pajunta, kaip sunku bendrauti, gerai nemokant anglų kalbos, ir, be jokios abejonės, jau būna patyręs vienatvę ir netgi depresiją. Santykiai, užmegzti tik atvykus į Ameriką, gali atvesti. Namie pasilikusių giminaičių lūkesčiai, jog Amerikoje galima akimirksniu išsikvototi sėkmę, gali sukurti papildomą rūpestį.

Daugeliui imigrantų yra natūraliai sunku įveikti kalbos barjerą. Tačiau didžiausias barjeras, ko gero, yra psichologinis. Čia jūs tikrai galite pasijusti vienišas. Jūs palikote visus savo draugus, artimuosius, gatves, prie kurių buvote pripratę, "sistemą", kurią pažinojote.

Kauno technologijos universiteto Administravimo fakulteto Jaunųjų žurnalistų klubo tradicinėje vakaronėje.

PASIVAIKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoko avantiūra

Jonas Dunduras

23

Nesiskubindami (taupydami benzina) vėlyvą popietį, papūgoms grįžtant į savo namus aukštų medžių šakose, pasiekėme aukštą San Antonio pakrantę. Daug laivų čia nepraplaukia, todėl mūsų variklio gaudesys jau buvo sutraukęs grupę smalsuolių. Jie stovėjo ant kranto ir spėjo, ar laivas sustos, ar ne. Jeigu jiems laimė nusišypsos, laivas sustos prie jų pakrantės nakvynei. Tai jiems garantuos įdomų vakarą ir net geroką nakties dalį, praleistą klausantis paskutinių naujienų iš tolimo pasaulio, vaišinantis keliautojų atvežta "Aguardiente", tabaku, saldainiais, o gal net ir dienos karštyje suminkštėjusiu šokoladu moterims ir vaikams. O jeigu keleivis bus Gringo, tai kažkaip savaime, tiesiog automatiškai suprantama, kad jis bus gydytojas. Visi "gringo" yra gydytojai ir visada vežiojasi daug nuostabių vaistų, padedančių nuo dantų skausmo, gydančių negyjančias žaizdas, karštiligę nepraeinančią kosulį. Izoliuotame kolonistų gyvenime monotonią persekioja kiekviena, išskyrus vaikus. Šį jausmą išblaško tik prakeliaujantys svetimieji, kurie sutikami su dideliu džiaugsmu ir išleidžiami su gailėsčiu, kartais, net su ašaromis.

Pakrantėje mus sutiko su dideliu entuziazmu. Laivas tuoj buvo pririštas prie me-

džių, o mūsų reikmenys užnešti slidžia, aukšta pakrante į San Antonio koloniją, žemėlapiuose pažymėtą vienu iš dviejų taškelio – nuo čia iki Orinoko šaltinio. Akį užmetus atrodė, jog kolonija susidėjo iš šešetos gyvenamųjų namų ir vieno dar statomo, bet jau su palmių lapų stogu. Kolonistų namai, kurių rėmą sudaro palmių kamienai, kaip įprasta, statomi, grindis keturiomis-penkioomis pėdomis pakeliant nuo žemės paviršiaus. Taip apsaugoma nuo lietaus ar upės potvynių bei įvairiausių žemės šliužų. Tik nenuodingos, vabzdžius, peles ir drižus medžiojančios gyvatės, sugebančios šliaužioti namo rėmų stulpais aukštyn ir žemyn, išskiriančios palmių lapų stoguose, yra laikomos reikalingais įnamiais. Nuo žemės pakeltos grindys yra išklotos elastingais, išilgai perskeltų laibų palmių kamienais. Pusė namo sienų būna atviros, o kita pusė, privatumo sumetimais, pusiau ar net pilnai uždengtos išpintų palmių lapų pertvaromis. Miegama hamakuose – ausuose, pirktuose medvilniuose ar čia pat vietoje indėnišku būdu numėgtuose iš Čambira palmių plaušo. Verdama bei kepama arba gyvenamajame name ar specialiai tam reikalui skirtame priestate. Jei priestatas yra irgi pakeltas nuo žemės paviršiaus, tada virimui naudoja maždaug poros metrų ilgio ir gal metro pločio, pėdos ar kiek didesnio aukščio rėmą, užpildytą moliu. Ant jo nuolat kūrenasi ugnis ar bent rūseną žarijos, nes degtukai – brangūs, o miškas – pilnas malkų. Storas molio sluoksnis apsaugo grindis nuo liepsnos ar perkaitimo.

Namo laiptus atstoja storoko medžio kamienas su jame iškirstomis pakopomis.

Nebaigtas statyti namas Orinoko pakrantės kolonisto sodyboje.

Prijaukintos įvairių rūšių papūgėlės ir didžiosios trispalvės ilgauodegės čia vadinamos "Lloro" vardu, o angliškoje literatūroje – "Macaw", kelia nuolatinį triukšmą visur, kur tik randa tinkančią tupėjimui vietą.

Kadangi aukštame San Antonio krante sezoninių upės potvynių pavojus gana retas, kolonijos namų grindys nebuvo pakeltos nuo žemės paviršiaus. Namai pastatyti, naudojant laibus, rankos storio, puvimui atsparaus medžio kamienus, juos horizontaliai ar vertikalčiai pritvirtinant prie pagrindinio namo rėmo, paliekant tarp jų maždaug trijų pirštų pločio tarpus, vėliau užpildomus moliu. Štai čia ir glūdi svarbiausia priežastis, kodėl Amazonijos keliautojai vengia praleisti naktį, net ir trumpam poilsiui numigti tokios konstrukcijos pastate. Mat, medžio ir molio statyba neišvengia skilimų. Į plyšius susimeta labai nemalonus vabzdijos sambūriai. Tarp jų ypač pavojingas vienas, Venecueloje vadinamas "Chipo" (Čipo), Brazilijoje – "Barbeiro", Bolivijoje – "Vinchuca", o angliškoje literatūroje – "Assassin" ar "Kissing Bug". Jis garsus kaip Chagas (Čagas) arba Trypanosomiasis ligos nešėjas. To ketursparnio, poros centimetrų ilgio, skydo

formos naktinio vabzdžio maistas yra kraujas. Prisisotinęs vabalas čia pat, prie įkastos vietos atlieka savo "gamtiškus reikalus", palikdamas išmatose gyvenančią parazitą. Žmogus, pajutęs įkandimą, pasikaso, tuo įtrindamas parazitą į žaizdelę ir tuo pačiu – į kraują.

Pradiniai įkandimo požymiai pasireiškia įkastos vietos tinimu arba tipišku akių vokų pabrinkimu. Tačiau tai greitai praeina. Tuo tarpu parazitas pradeda savo lėtą kelionę ir įsikuria kur nors kūne. Po keletos metų, kai auka jau seniai užmiršusi tą įkandimo nuotykį, ji miršta nuo širdies ar kito organo sutrikimo.

Chagas ligos nustatymas netropinėje aplinkoje nėra jau toks eilinis dalykas. Ne visi, kokio keistesnio sunegalavimo atveju prisimena, kad reikėtų gydytojams paminėti apie savo lankymąsi tropikuose ir tiksliai nurodyti, kur lankėsi. Pats esu miegojęs tokiuose namuose, su moskitiniu tinklu ir be jo. Savaime suprantama, kad keletą kartų buvau sukandžiotas. Amazonijoje tiesiog neįmanoma išlikti vabzdžių nesukandžiotam. Klausimas tik vienas: kokių vabzdžių? Ar mano kandžiotųjų tarpe buvo Chipo – nežinau. Dar per anksti. Sužinosiu už keletos metų. Kolonistų tarpe niekada nesu matęs senų žmonių.

Visų mus sutikusiujų veidai buvo linksmi ir atrodė, jog svetingumas – naturalus. Niekas per daug nesidomėjo mūsų maišų ir dėžių turiniais. Coyotei tarpininkaujant, to nebaigto, besienio namo savininkas mielai leido mums ten įsikurti. Man jis siūlė hamaui vietą ir savo name, bet mandagiai atsisakiau: jo namo sienos atrodė kaip ideali vieta gyventi Chipui.

Man besirūpinant reikmenų iškrovimu pastogėje, apgalvojant kam ir kaip paskirstyti dovanas, besitariant su Joaquín, ką virsime vaka-

rienei, į mane kreipėsi labai graudaus veido moteris, pamaldžiai prašydama apžiūrėti sergančią merginą. Savo kelionių po Amazoniją metu esu turėjęs plačią, bet nuostolingą "pacientūrą". Bet kuo greičiausiai skubu nuraminti pasipiktinčius ir žadą praradusius, kad mano "praktika" griežtai ribojosi dalinimu aspirino, gelperino ar anicino tablečių, įvairaus pločio "Band Aids" pleistų ir antibiotinių odos kremų. Neretai, plaukiant upe, tenka pamatyti ką nors stovintį ant kranto ir beviltiškai mojuojantį ant ilgos karties užrištą balto audklo gabalą. Tai visada reiškia, kad žmogui reikia greitos pagalbos. Dažniausia tokie prašymai susiję su sveikatos reikalais – gyvatės įkandimu, didesniu susižeidimu, o kartais ir gana rimtu sunegalavimu. Nerašytas upės keliautojų dorovinis kodeksas reikalauja atsilipti į tokį signalą, priplaukti prie kranto ir išklausyti, kas atsitiko.

Žinoma, tai būna tik kolonistų apgyventuose paupiuose. Primityvūs indėnai naudojami visa tropinio miško "vaistinė", kuri daugeliu atvejų veiksmingai padeda išgydyti jų negalavimus. Bent iš dalies su vaistinėmis vietinės augmenijos savybėmis yra susipažinę ir kai kurie kolonistai. Bet gringo "química", kaip jie vadina mūsų eilinius tablečių formas vaistus, jiems atrodo greitesnė ir paprastesnė gydymosi forma, kuri nereikalauja atitinkamų lapų, šaknų, žiedų ar žievių ieškojimo ir paruošimo.

Kaip žinia, gamtos vaistai gali būti puikiai veikiantys. Esu matęs, kaip tam tikri lapai, sutrinti į košelę, puikiai gydo vaikus, nuplikytus karštu vandeniu.

Kartais, tiesa, iškyla rūpesčių, kaip parinkti tokių vaistų koncentraciją arba kokią dozę skirti. Kartą Peru Amazonijos šiaurėje buvau prikeltas naktį.

Taip kolonistai kepa sumedžiotą tapyrą.

Autoriaus nuotraukos

PREZIDENTO DIENA

Vladas Vijeikis

Jeigu mūsų poelgių skaičiuotojai imtų tyrinėti, ką Amerikos lietuviai šiuo metu svarsto, tai, be abejo, paaiškėtų, kad daugiausiai kalbame apie naująjį Lietuvos prezidentą. Svarsto apie jį ir šiaip ir taip, bet kadangi "mūsiškis", tai nuo per didelių kritikų susilaikoma. O mano draugas Florijonas jau gal dvidešimtą kartą man primena, kad prezidentas yra jo geras pažįstamas. Paskutiniu laiku užsimena ir apie giminytės ryšius. Aną dieną jis man sako:

– Tai bent gyvenimėlis.
– Koks gyvenimėlis?
– Nagi prezidento. Mano gero pažįstamo.

Tą jis visada prideda. Jo balse galima girdėti ar tai pasigėrėjimo, ar tai pavydo gaidelės. Taigi jis sako:

– Įsivaizduok. Vilniuje – rytas. Saulutė plonais spindulėliais skverbiasi į prezidentūros langus. Užgroja husarų orkestras. Tyliais garsais. Tai nauja sukurta melodija "Kelkis, kelkis, kelkis".

Prezidentas pramerkia vieną akį. Pro langą mato Gedimino kalną. Ten – Gedimino pilis. Plevėsuoja vėliava. Reiškia, dar lietuvių valdžia. Pramerkia kitą akį. Kieme vyrai Napoleono karių uniformomis valo patranką. Šiandien atvyksta kažkoks aukštas politikierius. Reikės iššauti. Kad tik į langus nepašauktų.

Labai švelnus pabaladojimas į duris. Ateina mergina, pasirėdžiusi aukštaitiškais tautiniais drabužiais ir atneša pusryčius. Du kiaušiniai su tryniais patraukliai žiūri. Obuolių sultys. Reikės sudaryti sutartį su Florida, kad daugiau apelsinų atvežtų. Obuoliai nusibosta.

Pasirodo tarnas su kapitono antpečiais...

– Florijonai, tu maišaisi. Kapitonas – tarnas?

– Nesikarščiuok. Lietuvos kariuomenėje eiliniai kapitonams tarnavo, o čia – visos Lietuvos karo vadas. Tai kas tarnaus? Taigi tas kapitonas atneša kelnes. Puikiai išglaistytos. Gali pirštą į "kantą" persipjauti. Taip pat ir batus, taip išblizgintus kad veidą gali matyti. Taigi, matai, o

man reikia batų po lova ieškoti ir pačiam apvalyti...

Florijonas atsiduso ir tęsė toliau.

– Taigi va. Tas kapitonas padeda apsimauti kelnes, apsiauti batus ir veda prezidentą į raštinę. O raštinė – ne ovali, kaip Amerikos prezidento, kad neatsakingi gaivalai neimtų šaukti: "Yankee, go home!". Ant sienos – didžiulis portretas. Pažvelgia ir pagalvoja: "Reikės užsakyti kitą. Su kitos spalvos kostiumu. Reikia remti lietuvių meną". Atsisėda į prezidentinę kėdę. Beveik paskęsta minkštumoje. Atidaro slaptų dokumentų nedegamą spintą. Čia – didelis pasirinkimas: "Malūnininkų trauktinė", "Palangos trauktinė", "Lithuanian vodka". Įsipila į auksinę taurelę, išgeria. Na, dar vieną. Lietuviškai tariant: ant antros kojos. Išgirsta labai slaptą pabaladojimą. Įeina slaptas patarėjas ir praneša:

– Koridoriuje laukia trys generolai."

– Ko jie nori?
– Kaip visados. Pakelti algas.

– Na tai tau, ir vėl reikės ką nors parduoti. Pakalbėk su kiniečiais. Jie buvo susidomėję plytine.

– Klausau, Jūsų celencija.

Paspaudžia sagutę. Pasirodo sekretorė, pasirėdžiusi žemaitiškais tautiniais rūbais. Prezidentas nusišuka į sieną. Jis girdėjo apie Amerikos prezidento bėdas su moterimis. Reikia saugotis.

– Parašyk raštą Seimo pirmininkui. Tegul jis nevaizduoja prezidento. Tegu geriau rūpinasi kaip sutvarkyti tuos Paulausko pasekėjus. Na, pirmą dalį išbrauk. Nereikia gadinti gerų santykių.

Paspaudžia raudoną sagutę. Pasirodo dienos programos tvarkytojas. Kas toliau? Pietūs su kino artiste. Pašaukiamas barzdaskutys, masažuotojas, šukuotojas ir dar vienas kitas, rengiantis susitikimą. Reikia remti Lietuvos kinematografiją.

Žmona išvažiavusi į Zarasus. Lanko senelių namus ir prieglaudą.

Pietų metu aptariami kinematografijos reikalai. Labai draugiškai kalbama apie artistės vaidmenis, kurie yra itin reikšmingi.

Po pietų prezidentas sėda į ištaisingą automobilį. Vairuoja generolas. Jiems reikia duoti darbo, kol neįstota į NATO.

– Važiuk į Kačerginę.

Ten – pirmas Lietuvoje golfo laukas. Bėda tik, kad dar negauta iš Amerikos golfo sviedinių ir lazdų. Tenka tenkintis šluotkočiais ir buro-

kais. Bet koks tai žaidimas. Reikės laukti siuntos iš Amerikos.

Grįžta namo. Jau laukia pats slapčiausias patarėjas.

– Jūsų celencija, žadėjote sumažinti ministerijų skaičių. Bet tą daryti su ministeriais?

– Siųsk bulvių sodinti. Dabar – pats sodinimas.

– Celencija, vajejei vajei!

– Tik pajuokavau. Siųsk į kitas ministerijas. Dar jų liko. Prezidento programos

tvarkytojas praneša, kad jau laikas važiuoti į Kinijos ambasadą. Mat parduota plytinė. Reikia sugerti magaryčias. Ambasadose šokia tokia problema: kaip kinietiškais rašmenimis pasirašyti? Prezidentas nemoka, bet atsiranda graži kiniečiukė, kuri pavedžioja ranką. Tarptautinė užduotis išspręsta.

Grįžta namo. Kapitonas padeda nusimauti kelnes ir nusiauti batus. Nereikės rytoj ieškoti po lova. Atsigula.

Žvilgtėri pro langą. Gedimino kalne plevėsuoja vėliava. Reiškia, valdžia dar mūsų. Ir užmiega... Tai, ar ne gyvenimėlis?

Tarpduryje pasirodo Florijonienė.

– Paklausk savo draugo, gal jis žino apie vandens čiaupus. Vonioje užsikimšo. Tik karštas bėga. Gali gyva išvirti.

– Tai matai, kuo skiriasi mano gyvenimas nuo gero pažįstamo – Prezidento...

KAZYS SIMANONIS

Tau, Tėvyne, mūsų naktys, mūsų dienos,
Tau, Tėvyne, mūsų meilė širdyje!

Už jos laisvę mes jaunystę paaugojome
Ir gyvybę atiduosime už ją!

Susipažinkime su "Dirvos" novelės konkurso laimėtoju – Dr. Kaziu Simanoniū – mokslininku ir rašytoju. Šiame numeryje taip pat pradedame spausdinti kitą jo kūrinį, kuris ne vienam mūsų skaitytojui primins jo paties pergyvenimus.

Esu gimęs 1923 m. vasario 11 d. Mano gimtinė – Gudonių kaimas, Kurklių valsčius, Ukmergės apskritis (dabar – Anykščių raj.). Nuo pat mažens teko ganyti kaimo bandą, tarnauti pas ūkininkus, todėl gana gerai pažinau valstiečių gyvenimą. Jį ir pavaiždavau savo kūrinuose.

Uždarbiaudamas privačiomis pamokomis, 1942 m. baigiau Ukmergės gimnaziją. Porą metų studijavau filosofiją Kauno VD universiteto teologijos fakultete. Pokario metais įsijungiau į rezistencinę kovą, buvau sužeistas. Mačiau visą mūsų tautos,

žų, vokiečių kalbas, dirbau mokymo dalies vedėju.

Neakivaizdiniu būdu baigiau Vilniaus pedagoginį institutą, prancūzų kalbos specialybę. 1979 m. apgyniau disertaciją apie mokinių savarankišką veiklą, o po to 13 metų dirbau Šiaulių pedagoginio instituto docentu. Iš viso pedagoginiam darbui atidaviau net 47 metus.

Domėjausi grožine literatūra, teatro menu. Esu režisavęs mokytojų ir mokinių saviveikloje "Šykštuolį", "Tartiufą", "Herko Mantą" ir kt. Imtis plunksnos, dėl suprantamų priežasčių, galėjau, tik atgavus Lietuvai nepriklausomybę. Jaučiau pareigą žuvusiems draugams, privalečiau kuo pilniau nušviesti mūsų kartos patriotinę veiklą.

Esu išleidęs novelių rinkinį "Velnio kilpa", kur atspindi valstiečių buitį ir šis tas iš studentų gyvenimo. Romane "Likimo keliais" – vaizdai iš pirmosios sovietinės ir vokiečių okupacijos laikotarpio. Poezijos rinkinyje "Už bočių žemę" – didvyriška kaimo jaunimo kova prieš okupantus.

Esu paruošęs spaudai: romaną "Oi neverk, matušėle" apie pokario kovas, tremtį, sovietmečio mokyklas;

romaną "Gimtoji žemė" – apie dabartinių ūkininkų veiklą atgautoje žemėje;

pjesių rinkinį "Budeliai ir aukos", kuriame vaizdai iš rezistencinės kovos, tremties ir bolševikinės savivalės;

etinių pokalbių rinkinį "Tiesos keliu", skirta doroviniam moksleivių auklėjimui.

Dabar jau esu pensininkas.

CENTRAL

Heating and Air Conditioning Company
24 Hr. Service & Installation
\$ 100.00 OFF - NEW FURNACE
\$100.00 OFF - NEW AIR CONDITIONER
10 % OFF - ANY SERVICE CALL
Call now: 1-216-731-9400

SUGRIŽK – LAUKSIU...

(Apsakymas)

Transatlantiniame lėktuve Gediminas Daugėla pasijuto lyg paukštis, pakėlęs sparnus lemtingam skrydžiui. Pagaliau jis grįžta į gimtinę, iš kurios jį išnešė karo audrų sukurtai tartum atplėštą medžio lapą ir bloškė į platų pasaulį neišvengiamom žūtin. Bet jis nežuvo. Lauko ažuolo lapas atlaiko ir kiekiausias speigus. Gimtinės ilgesys, jį gaivinęs ilgus dešimtmečius, neleido sudžiūti. Tėvynės spinduliuose jis vėl sužaliuos, vėl prigys prie savo kamieno.

Prigys? Ar jis gali peržengti gyvenimo raidos dėsnius? Gali, nes jame slypi gyvybės elekstras – Tėvynės meilė. O ji stebuklus daro!

Tėviške! Kiek dirvonų suarta. Kiek takelių praminta, kiek dainų sudainuota! Ten žemė šilta, švelni lyg motinos rankos, ten juokas skambus lyg rugiapjūtės dalgių žvangėjimas, ten miškais išdabintame klonyje ilgai ilgai nenuityla vakare varpų palydimas dainų aidas.

Nenutyla? Deja! Nutilo

Kazys Simanonis

ilgiems ilgiems metams... Bet jis vėl atgys lyg protėvių dvasia, kai nuskambės nauja daina, kurioje slypės ta pati nemari Tėvynės meilė. Jos nebesukaustys jokios prispaudos grandinėmis...

Į lėktuvo gaudesį pinasi viena po kitos jo tyliai niūnuojamos melodijos apie lakštingalėlę, kurios lizdelį išdraskė piemenys, apie brolelį, pjaunantį dobilėlius, apie močiutę sengalvėlę, prie lan-go rymančią.

Gediminas atsipeikėja, giliai atsidūsta. Nebėra sengalvėlės, nei tėvo, nei brolių, gal tik artimųjų giminių vaikų, vaikaičiai... Kas besutiks jį, kas apsidžiaugs jo sulaukęs? Nejučiomis ranka paliečia krūtinę, kur guli klasės draugų kvietimas į penkiasdešimtmečio susitikimą. Kiek jų, tų mielų draugų, beliko? Kur dabar prisiekęs futbolininkas Valentinas, kur humoristas Vacys, sugebėjęs prajuokinti net kietąjį matema-

tiką? Kur ji, toji mėlynakė, geltonplaukė Gražina? Kuriose Sibiro plotuose ilsisi jos kaulai? O jei dar gyva, ar bepažintų jie vienas kitą, ar besugrįžtų laimingos anų dienų akimirkos? Mintys duzgė lyg bitės, sėdo lyg spiečius gimtinės sode.

Ėjo Lietuvai lemtingi 1940-ieji. Sovietinių tankų kriokimas nustelbė skambų šienapjūtės juoką, mongoliški durtuvai nutildė vakaro šnekas, raudoni plakatai užtemdė ateities viltis ir svajones. Žmonės blaškėsi lyg plėšrūnų pabaidyti paukščiai.

Kartą klasėje pasirodė ji – Gražina. Rimta, santūri, baikšti. Liekna, vaiki lyg pavasario gėlė. Širdyje pabudo iki tol nepatirtas meilės jausmas. Nedrįso jos kalbinti prisipažinti – per daug trapi, nepaliečiama atrodė ši darželio rožė. Tik laikas nelaukė: bėgo žiaurūs okupacijos ir karo metai.

(Tęsinys – kitame numeryje)

SKAMBA DAINA JOTVINGIŲ ŽEMĖJE

Į "Dirvos" klausimus atsakė Punsko Lietuvių kultūros namų direktorė Jūratė Kardauskienė.

Dėkojame Jums už puikų "Klumpės" koncertą, kurio vakar klausėsi taip gausiai susirinkę Klyvlendo lietuviai. Pilnutėlėje Dievo Motinos parapijos salėje matėme atvykusius ir iš gana tolimų vietovių, net iš Detroito. Tai kiek metų jau džiugina žmones ši kapela?

Prieš porą metų "Klumpė" atšventė savo 30-metį. Iš pradžių kapeloje grojo tik keltas muzikantų. Tačiau netrukus prie jų prisijungė gražus būrelis dainininkų. Visi "Klumpės" nariai yra tikri sa-

viveiklininkai. Tai ūkininkai, pardavėjos, savivaldybės darbuotojai. Kaip jau girdėjote iš dabartinio kapelos vadovo Vytauto Pečiulio, joje nėra nė vieno atlikėjo – profesionalo. Nemaža kapelos narių groja ir dainuoja joje jau 20 ir daugiau metų. Net 11 metų kapelai vadovavo Jonas Vaina, kuris ir dabar su mumis nesisikiria. Kurį laiką šias pareigas buvo perėmęs Bronius Mūras. V. Pečiulis, atvykęs iš Klaipėdos, "Klumpės" vadovu dirba jau penketą metų. Yra prasitaręs, kad norėtų sugrįžti vėl į Lietuvą. Todėl jau imame dairytis, kas galėtų jį pakeisti.

Kaip atrenkate kūrinius

savo programai?

Žinoma, repertuaro parinkimas – didžiausias vadovo rūpestis. Veiklos pradžioje daugiausia rėmėmės vietinė liaudies kūryba, šio krašto žmonių muzika. Dabar vis dažniau dainuojame Lietuvos kompozitorių dainas. Graži draugystė užsimezgė su "Armonikos" ansambliu. Kai kurios S. Liupkevičiaus dainos pirmą kartą suskambėjo Punsko padangėje. Tarp jų – "Mūsų kaimas" ir "Gimtinės vieškelio smiltelė". Ryšiais su šiuo gerai žinomu kolektyvu tikrai didžiujamės. Be to, grojame ir dainuojame J. Gaižausko, A. Bražinsko, V.

(Nukelta į 12 psl.)

Punska "Klumpės" kapelos muzikantai ir dainininkai prie Dievo Motinos parapijos bažnyčios. Antroje eilėje pirmasis iš kairės – klebonas G. Kijauskas, greta jo – dr. V. Stankus, ketvirtas iš dešinės – J. Šenbergas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Adomas P. Jasas

PASIRYŽIMAS

(Iš jaunystės svajonių)

Aš matau – tu su berželiais
ilgesiu dalais.
Eikš keliausim per pasaulį,
skrisim sakalais.

Mums už jūrų, užu marių
laimės saulė švies.
Na, negrįšim, nepaėmę
deimantų pilies...

O parnešę lobių džiaugsmą,
kurs linksmi svaigus,
areštuosim žemės vargą –
laiminsim draugus.

Jei audroj, kaip krinta žvaigždės,
krisime ir mes,
mintys saulėj, žygiai žemėj
vardą pažymės.

BŪTIES IRONIJA

Iš mažučių dulkių –
žemė žaliapiėvė.
Iš trumpų sekundžių –
mūsų amžius, Dieve! –

Tos būties, mažybės
Tavo garbei dulka:
vienos telkias kryžium,
kitos ir į... kulką.

IŠ VIENO ATVIRUKO

Kai tokia lemtis papuolė,
laikas meilę paskandino:
aš – klajūnas, tu – vienuolė
švento Žodžio vienuolyno.

Neužmiršk ir mano vardo,
maldai kryžių apkabinus. –
Tegu mintys dar panardo
po pasaulio erškėtytus.

AMŽIAIS GYVOS VILTYS...

Nors žinau, iš žemės kraują sau ėmiau,
o jos amžių giesmei liksiu nebylus:
už mane – už žmogų – kur kas intymiau
kalbins čia mėnulis mėlynus šilus, –
tartum testamentas dainomis vis gaus
amžiais gyvos viltys mirusio žmogaus...

Mirus žinomai slavų filologijos mokslininkei, Rusijos tautų draugystės universiteto profesorei, filologijos daktarei

KOTRYNAI KEDAITIENEI,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą, aktyvų lietuvių visuomenininką, žurnalistą KAZI KEDAITI, dukrą architektę LIUDĄ ir sūnų inžinierių gėlininką KAZI bei kitus artimuosius.

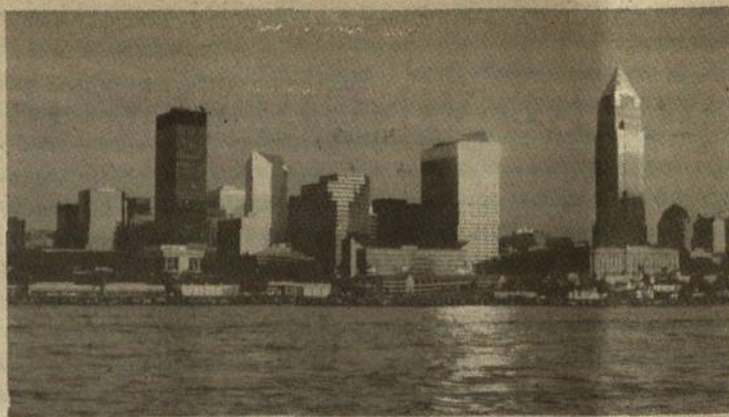
Maskvos lietuvių kultūros bendrija

A.†A.

ALBERTUI MISIŪNUI

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos tarybos nariui mirus, jo žmonai ELENAI, dukroms RAMUTEI, VALEI ir RŪTAI bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Amerikos Lietuvių
Tautinės sąjungos valdyba

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• GEGUŽĖS 25 d. 8:30 v. ryto – Memorial Day: apeigos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽĖS 30-31 d. – Atėtininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijos patalpose. Šeštadienį – Bostono vyrų seksteto koncertas, sekmadienį – šv. Mišios ir akademija.

• BIRŽELIO 14 d. Pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimas – šv. Jurgio parapijoje.

• LIEPOS 19 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.

• RUGPJŪČIO 9 d., sekmadienį – "Dirvos" savaitraščio ir "Vilties" draugijos gegužinė.

• SPALIO 10 d. – Baltiečių draugystės vakaras. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltiečių komitetas.

• SPALIO 17 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje koncertuos Lietuvos partizanų ansamblis "Girios aidai".

• SPALIO 24 d. 7 v. v. – "Exultate" choro rudens pokylis – Dievo Motinos parapijos Didžiojoje salėje.

• LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• LAPKRIČIO 21 d. – Lietuvių namuose Klyvlendo ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80-mečio minėjimą.

• GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

VERTA APLANKYTI

Gerardas Juškėnas

• Gegužės 12 d. – Nemo-kamas orkestro koncertas – Hillcrest Marching Band Annual Spring Concert. &:30 v.v. 1857 S. Green Rd. Tel. 440/942-3944.

• Gegužės 13 d. – Paliki-mo planavimas naujam tūk-santmečiui – American Can-cer Soc.: "Estate Planning for the New Millenium". 9:00-11:00 v.r. Shoreby Club, 40 Shore-by Dr., Bratenahl. Tel. 216/241-1177. Nemokamai, bet privaloma registruotis.

• Gegužės 14 d. – Nemo-kamas regėjimo patikrinimas vaikams ir suaugusiems – Cleve Sight Center: Pre-school Vision & Adult Glau-coma Screening. 9:30-11:30

v.r. & 1:30-3:30 v.p.p. 1909 East 101 St. Tel. 216/791-8118, ext. 220. Registruotis iš anksto.

• Gegužės 15 d. – "Skry-dis į Saturną" – Passage to the Giant Planet of Saturn. Dr. Ellis Miner paskaitą apie pernai išskridusį "Cassini" erdvėlaivį į Saturną, kurį pa-sieks 2004 m. 8:00 v.v. Cleve Mu-seum of Natural History, 1 Wade Oval. Dr. University Circle. Tel. 216/231-4600. Bilietai: \$8 – suaugusiems, \$7 – vaikams, studentams ir senoliams.

• Gegužės 16 d. – Augalų pardavimas – Nature Center at Shaker Lakes: Annual Plant Sale. 11:00 v.r. – 3:00

v.p.p. 2600 South Park Blvd. Tel. 216/321-5935.

• Gegužės 16 d. – Or-kestro koncertas – Lake Sho-re Golden Age Center: "Hill-crest Concert Band Perfor-mance". 7:30 v.v. 16600 Lake Shore Blvd., Cleve. Tel. 440/942-3944.

• Gegužės 17-23 d. – Dainų šventė – Cleve Institu-te of Music: Art Song Festi-val. 11021 East Blvd. Tel. 216/791-5000 teiraukitės apie koncertų laiką.

• Gegužės 17 d. Dainuo-jantieji angelai – The Singing Angels: "Can't Help Sing-ing". 3:00 v. p.p. Cleve Mu-sic Hall, East 6th Str. & St. Clair Ave. Tel. 216/621-5117.

PRANEŠIMAI IŠ OHIO VALSTIJOS GUBERNATORIAUS ĮSTAIGOS

Kaleidoskopas -98 siūlo moterims profesinį pasiruošimą ir darbą

"Kaleidoskopas-98" – moterų asociacija, kurią įsteigė gubernatorius G.V. Voinovich ir jo pavaduotoja Nancy P. Hollister. Šios organizacijos tikslas – profesinis moterų paruošimas ir darbas. Jos suvažiavimas numatytas gegužės 21d. Columbus parodų rūmuose. Suvažiavi-me kalbės Heather White-stone McCallum, Miss Ame-rica-95, "Susan Taylor Es-sence" žurnalo leidėja, JAV finansų ministrė Mary E. Withrow bei kiti žinomi kal-bėtojai. Tuo pat metu vyks ir paroda. Numatoma, kad "Ka-leidoskope-98" dalyvaus dau-giau kaip 4500 moterų.

Šis suvažiavimas bus įdomus įvairių profesijų mo-terims, nes palies labai svar-bias sritis, kaip ryšių techno-logija, smulkaus verslo įmo-nių kūrimas ir kt. Konferen-cija suteiks puikią progą tau-

sinų mažumų atstovėms susi-pažinti su įvairiais federali-niais fondais ir t.t. Tautinių mažumų atstovės ir moterys, atvykusios iš neišsivysčiusių kraštų, galės sužinoti apie ga-limybes čia gauti darbo ir sėkmingai įsikurti. Išsames-nių žinių galite gauti, pa-skambinę Carol Kuhman tel. 614-466-3859 ar Susan Mc Kinley 614-466-4496.

Amerikiečių šeimos ieško auklių

Kiekvienais metais tūk-sančiai Amerikos šeimų atve-ria savo namų duris ir širdis, ieškodamos po pasaulį auklių savo vaikams. Tai sena euro-piečių tradicija, kuri dabar darosi populiari ir Amerikoje. Be abejo, žinote šeimas, gy-venančias jūsų kaimynystėje, kurios tokia užsieniečių pa-slauga naudoja. Vietinės šeimos, kurios augina vaikus nuo 3 mėnesių iki 12 metų ir ieško jiems auklių iš Euro-pos, Japonijos, Pietų Afrikos

ar iš prancūziškai kalbančios Kanados, gali kreiptis į tarp-tautinę kultūrinę vaiko auklė-jimo programą.

Priimdami jauną žmogų iš kito krašto į savo šeimą, jūs ne tik praturtinate savo ži-nias apie svetimus kraštus, bet ir sudarote sąlygas pasiti-kėti vienas kitu bei tinkamą aplinką savo vaikų ugdymui.

Auklės iš užsienio daž-niausia yra nuo 18 iki 26 me-tų amžiaus, vieneriems me-tams pasitraukusios iš mo-kyklos, pasirinkusios galimy-bę pagyventi amerikiečių šei-mose ir tokiu būdu išmokti šio krašto kalbą bei pažinti jo kultūrą. Vaikai šiuo atžvilgiu taip pat daug laimi, nes jiems "didžioji sesuo" skiria indivi-dualiai daug dėmesio ir suda-ro sąlygas jiems lavintis savo namuose.

Jei norėtumėte pasinau-doti šia galimybe, kreipkitės EurAupair telefonu (800) 960-9100.

Vertė Henrikas Stasas

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su Lietuvos avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

(Atkelta iš 10 psl.)

Juozapaičio ir kitų Lietuvos kompozitorių kūrinius. Aišku, mokame daugybę liaudies dainų.

Kiek užtruks Jūsų viešnagė Amerikoje?

Nuo balandžio 15-os iki gegužės 20 d. Dabar išvykstame į Kanadą, Lankysimės Mississaugoje, Hamiltone ir Vasagoje. Koncertinių kelionių programą sudarė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, tardamasi su lietuvių apylinkių atstovais.

Minėjote, jog kapelos nariai dainai ir muzikai skiria tik savo laisvalaikį. Kaip pavyko surasti laiko ilgai kelionei?

Daugiausia rūpesčių turėjo ūkininkai. Juk pavasaris, reikia atlikti daugybę darbų laukuose. Todėl jiems teko samdytis pagalbininkus. Tarnautojai išvyko savo eilinių

atostogų sąskaita. Bet visa tai – ne naujiena, nes "Klumpė" daug keliauja.

Papasakokite apie kitas Punsco Lietuvių kultūros namų meno saviveiklos grupes.

Garsėja choras "Dzūkija", kurio vadovas yra tas pats Vytautas Pečiulis. Keturių šokėjų grupės sudaro choreografinį ansamblį "Jotva". Jame – apie 70 dalyvių. Su viena šokėjų grupe man jau teko lankytis Amerikos žemyne, kai Kanadoje vyko Šokių šventė. Be to, turime Kiojimo teatrą, kuriam vadovauja Teklė Paransevičienė. Graži mūsų pamaina auga lietuviškose mokyklose. Prieš porą metų Punske atidarytas Suvalkų muzikos mokyklos skyrius. Dabar jį lanko daugiau kaip 70 mokinių, kurie čia mokosi groti akordeonu, smuiku, fortepionu, kanklėmis, pučiamaisiais instru-

mentais. Dirba 7 mokytojai, tarp kurių net 4 yra atvykę iš Lietuvos.

Ar susiduriate su nutautėjimo pavojumi? Juk, pavyzdžiui, Amerikoje trečioji karta jau dažniausia nebekalba lietuviškai.

Matyt, esame pakankamai užsigrūdinę. Juk mes – ne išeiviai. Nuo amžių gyvename savo žemėje. Tai lenkų valdžia pas mus atėjo. Tačiau toks pavojus išlieka. Susiduriame su priešišku kai kurių valdininkų nusistatymu. Mūsų telkinių pakraščiuose lietuvių tirda. Šiose žemėse daugėja lenkų, kuriasi mišrios šeimos. Mūsų jaunimas taip pat lanko "diskotekas", kurios prie lietuvių išlaikymo, aišku, nepriima. Ateitis labai priklausys ir nuo Lietuvos sugebėjimo mus palaikyti.

Ar pasikeitė Jūsų padėtis, kai Lietuvoje buvo atkurta nepriklausomybė?

Žinoma, kai kurių gerų poslinkių yra. Tačiau užtenka ir abejingumo mūsų rūpesčiams. Ne vienas atsakingas Lietuvos pareigūnas, atvykęs į Lenkiją, mus aplankydavo tik sugrįždamas. Ne vieną kartą apie mūsų reikalus su Varšuvos pareigūnais jie kal-

bėdavosi, su mumis net nepasitarė. Buvo ir kurioziškų nutarimų. Todėl gana maloniai nuteikė naujojo Lietuvos Prezidento poelgis: savo pirmąją kelionę į Lenkiją V.Adamkus pradėjo, pirmiausia aplankydamas mus. Tik išklauses mūsų pageidavimų, jis nuvyko pasimatyti su Lenkijos Prezidentu. Grįžęs po šios kelionės, jis skambino ir teiravosi dėl Kultūros namų statybos. Toks Prezidento požiūris teikia vilčių. Reikšmingą paramą gauname iš Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento, kuriam vadovauja R. Motuzas. Jis nemažai padėjo mūsų mokykloms dar tuo metu, kai dirbo Švietimo ir mokslo ministerijoje.

O kaip sekasi statyti Kultūros namus? Labai jau ilgai apie statybą girdime.

Iš tikrųjų šią statybą galėtume vadinti "istorine". Ji vyksta nuo 1980 metų. Paramos iš Lenkijos valdžios negauname, o Punsco savivaldybė nepajėgia jos finansuoti. Ne tiek daug ir bereikia padaryti. Naujosios patalpos jau išstinkuotos. Reikia atlikti apdailą ir sumontuoti aparatūrą, įrengti sceną bei žiūrovų salę. Įsigyti garso apar-

tūrą mums padeda Lietuvių fondas. Už tai esame labai dėkingi.

Jūrate, kiek metų jau paskyrėte "kultūros frontui"?

Esu gimusi ir užaugusi šiame krašte. Kultūros namuose pradėjau dirbti 1972 metais. O vadovauju jiems jau 14 metų – nuo 1984-ųjų.

Kaip vertinate šią viešnagę Amerikoje? Ar jau labai jaučiate nuovargį?

Gal tik keletą pirmųjų dienų buvo sunkiau, kol prisitaikėme prie kito laiko. Dėkojame LB Kultūros tarybai už labai apgalvotą kelionės programą. Užtenka laiko ir poilsiui, ir susipažinimui su Amerika. Esame labai dėkingi lietuviams, kurie taip nuširdžiai ir svetingai mus priėmė savo salėse ir namuose. Palaikykime glaudesnius, pastovius ryšius. Aplankykite senąją jotvingių žemę. Lietuviška daina skamba mūsų laukuose, šeimos šventėse, mokyklų klasėse.

Kalbėjosi J. Jasaitis

P.S. Kapelos nariai pranešė gražią naujieną: dovaną Punsco bažnyčios 100-mečio jubiliejui – Dievo Motinos paveikslą įteikė čikagietis dailininkas Petras Vėbra.

"Klumpės" kapelos muzikantai: Valentas Uzdila ir Jonas Vaina – Čikagos scenoje.

"DIRVAI" AUKOJO:

Aŭta Jono Riaubos, Toronto, Ont. Canada, testamentinis palikimas – \$1000 Kanados dolerių – \$669.70 US.

Lietuvių bendruomenės Cleveland, OH apylinkė 100
Z.Juškevičienė, Oak L., IL 40
Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai, Los Angeles, CA 30
J.Štuopis, Sharon, MA 25
V.Giedraitis, Willowick, OH 25
M.Pautienis, W.Barnst., MA 20
S.Jakubauskas, Euclid, OH 20
J.Bakšys, So.Boston MA 15
I.Vinclovas, Mayfield V.OH 15
J.Pakalka, Beverly S. IN 15
W.Valys, Roswell, NM 15
A.Vaišnys, Los Angeles CA 15
V.Jucius, Pittsburgh PA 15
J.Renkus, Santa Ana CA 15
D.Adomaitis, Oak Lawn IL 15
L.Kirkus, Palos Hills IL 10
V.Zentins, Canada 10
E.Andrašiūnas, Chest., OH 10

J.Juozūnas Miami B., FL 10
S.Ilgūnas, Rochester, NY 5
A.Raulinaitis, Twinsburg, OH 5
J.Šlapelis, Euclid, OH 5
A.Pesys, Dearborn Hts, MI ... 5
V.Zavadskas, Canada 5
L.Paškus, Canada 5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Prašome prisiminti mūsų ilgametį skaitytoją aŭta Joną Riaubą savo maldose.

Prašome visus aukotojus pranešti, jei praleista Jūsų pavardė arba pastebėjote kitų netikslumų. Taip pat labai prašome laiku pranešti apie laikiną arba nuolatinį adresą pakeitimą. Negavę laikraščio, tuoj pat kreipkitės į Jus aptarnaujantį pašto skyrių.

"Klumpės" kapelos nariai Klyvlende. Antroji iš kairės – Punsco Lietuvių kultūros namų direktorė Jūratė Kardauskienė.

J. Jasaičio nuotr.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Del smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac